

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MAY 23

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVI Nr. 20 (5717)

2015. gada 23. maijs – 29. maijs

Diasporas loma Latvijas ekonomiskās izaugsmes veicināšanā

ILZE GAROZA,

Pasaules brīvo latviešu apvienības ģenerālsēkretāre

Atvērtās Latvijas robežas, iespējas izglīties, vairāk pelnīt un veidot karjeru ārzemēs, kā arī nesenās krīzes radītās sekas ir novedušas pie tā, ka no Latvijas pēdējos gados emigrējuši vairāk nekā 200 000 Latvijas valstspiederīgo. Kopā ar jau agrākā periodā izceļojušajiem dažādās pasaules valstīs šobrīd dzīvo ap 370 000 Latvijas izcelsmes personu. Kā liecina Latvijas Universitātes pētnieku veiktā aptauja, uz kuŗu atsaucās 14 068 respondenti 118 valstīs, katrs trešais Latvijas diasporai piederīgais (34%) veic regulārus naudas pārvedumus uz Latviju, tādā veidā apzināti vai neapzināti turpinot sniegt atbalstu Latvijas tautsaimniecībai. Aptauja liecina, ka 38% sniedz papildu finansiālo atbalstu saviem draugiem vai radniekiem Latvijā. Saskaņā ar Latvijas Bankas aplēsēm, ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu naudas pārvedumi

uz Latviju pārsniedz pusmiljardu eiro gadā (2014. gadā – 594 78 milj. EUR, 2013. gadā – 574 29 milj. EUR, 2012. gadā – 567 79 milj. EUR).

Lai veicinātu mērķtiecīgus Latvijas diasporas pārstāvju zināšanu, sociālā un finanču kapitāla ieguldījumus Latvijā, šī gada 10. jūlijā Rīgā tiek rīkots otrais Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums (turpmāk tekstā – forums), kuŗā aicināti piedalīties Latvijas izcelsmes uzņēmēji un dažādu nozaru profesionāļi no dažādām pasaules valstīm. Dienu pirms tā, 9. jūlijā, sasaistē ar forumu, Rīgā norisināsies Ārvalstu uzņēmēju tikšanās, kuŗas uzmanības lokā būs pārrunas par Latvijas ekonomisko izaugsmi un Latvijas investīciju vides konkurētspēju pasaulē. Savukārt 8. jūlijā Rīgas Ekonomikas augstskolā notiks Junior-*PLEIF* jeb Pasaules latviešu eko-

nomikas un inovāciju forums jauniešiem.

Foruma laikā diskutēs latviešu ekonomisti, biznesa līderi un uzņēmēji, kuŗi savu profesionālo pieredzi ir ieguvuši strādājot gan Latvijā, gan ārpus tās. Dalībai forumā aicināti reģistrēties intereenti gan no Latvijas, gan ārvalstīm, kuŗiem ir interese veidot jaunus sadarbības tīklus un uzņēmējdarbības iniciatīvas. Plašāka informācija par forumu, tajā skaitā reģistrācijas saite ir atrodama mājas lapā: www.ieguldi-latvija.lv

Forumu rīko Pasaules Brīvo latviešu apvienība un Latvijas Ārlietu ministrija sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Amerikas Tirdzniecības palātu Latvijā un Rīgas Ekonomikas augstskolu. Foruma plānošanā piedalās Ekonomikas ministrija un Latvijas Institūts.

LIGITA KOVTUNA

(Turpināts no Nr. 19)

ALAs kongresa abās darba dienās nozīmīgs laika apjoms tika iedalīts nozaŗu ziņojumiem. Būdamā korespondente, mēģināju ielūkoties visu grupu darba norisēs. Sākšu ar organizācijas „mugurkaulu” – biedriem. Par to ziņoja Biedru nozaŗes vadītājs **Andris Ramāns**. Pēc viņa teiktā, ALAs biedru skaits 2014. gada beigās noslīdējis līdz 4878 biedriem. Ik gadu rūpes sagādā t. s. „pazudušie” biedri, kam regulāri tiek sūtītas atgādinājuma vēstules, kas diemžēl atgriežas atpakaļ. (Velku paralēles ar *Laika* rūpi – abonentu skaita sarūk, un iemesls visiem labi zināms – daudzi, pārāk daudzi aiziet mūžībā, bet jauni klāt nenāk. Arī dažādu iemeslu pēc, galvenokārt aizņemtas pēc. Tāpēc vēl jo lielākus cieņas apliecinājumus pelnījuši tie, kas, neraugoties uz slodzi „maizes darbā” un sadzīvē,

Saturīgi un lietpratīgi

iesaistās trimdas latviešu stūrakmeņu stutēšanā!) A. Ramāns aicināja kā vietējās organizācijas, tā ikvienu ALAs biedru palīdzēt atrast šos „pazudušos”. „Mūsu organizācijai ir ļoti svarīgs katrs biedrs, katrs latvietis!”, teica Ramāns un no sirds pateicās visiem tiem, kas iestājušies ALAs biedros 2014. gadā, kā arī tiem 30 biedriem, kas paaugstināja savu biedra pakāpi uz Mūža, septiņiem – kas uz Zelta un deviņiem – uz Dzintara pakāpi. Rezultātā biedru un organizāciju maksas veido 78% no ALAs budžeta. Te arī ļoti laba ziņa – pēdējos trīs gados manāmi pieaudzis ziedotāju skaits un ziedojumu apjoms. Un tomēr – ienākumi no biedru naudām un līdzekļu vākšanas kampaņām diemžēl nesedz ALAs tekošos izdevumus, un tad talkā nāk testamentāro novēlējumu fonds, kam šogad pievienojās dāsnais

Elmāra Freiberga ziedojums, par ko vēstīja *Laiks* 2014. gada 46. numurā. Par šī ziedojuma mērķi labvēļi izvirzījuši „jauniešu izglītību un kultūru”.

Pateicoties šim mērķziedojumam, jau pilnā sparā sākušas darboties programmas, par kuŗām ziņoja Kultūras nozaŗes vadītāja **Līga Ejupe**. Vislielākais gandarījums Līgai ir par jauno programmu „Pavadi vasaru Latvijā!”, kas tapusi sadarbībā ar LR Kultūras ministriju un guvusi necerēti lielu atsaucību jauniešu vidū – pieteikušies 19 kandidāti, no kuŗiem 17 dosies uz Latviju, lai 150 stundas darbotos un smeltos pieredzi izglītības un kultūras iestādēs (Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Brīvdabas muzejā, Nacionālajā archīvā u. c.) „Viņi dosies uz Latviju nevis kā tūristi, bet gan lai strādātu, un tas ir pats vērtīgākais,” teica Līga. (Turpināts 4. lpp.)

Emigrantu ieguldījumi savas
dzimtās zemes tautsaimniecībā

Šobrīd pasaulē ārpus savas dzimtās valsts dzīvo

~ 250 000 000 cilvēku

...kas ik gadu uz mājām
pārskaita vairāk nekā

583
miljardu ASV dolāru

Ārpus Latvijas šobrīd dzīvo

~ 370 000

Latvijas diasporas pārstāvju

No tiem aptuveni 220 000

Latviju pametuši pēdējos 10 gados

Ārpus Latvijas dzīvojošo naudas pārvedumi uz
Latviju pārsniedz pusmiljardu eiro gadā:

Atbilstoši aptaujas* datiem, **regulāru finansiālu atbalstu** (vismaz 4x gadā) saviem radniekiem vai draugiem Latvijā sniedz vismaz katrs trešais (34%) Latvijas diasporai piederīgais

Papildu tam, 38% finansiāli atbalsta
savus draugus vai radniekus
Latvijā īpašos gadījumos

Globālā naudas plūsma, ko emigrējušie
tautieši pārskaita uz savu dzimto valsti, dod
nozīmīgu pienesumu šo valstu IKP, tajā skaitā arī Latvijai

Lai veicinātu Latvijas ekonomikas izaugsmi un tautas labklājību, būtiski ir atrast atbildi, kā veicināt mērķtiecīgus Latvijas diasporas ieguldījumus savas dzimtās zemes tautsaimniecībā, lai Latvijā nonāktu ne tikai “zīvis”, bet arī “maksķeres”?

Avots: Pasaules Banka, Latvijas Banka
*Latvijas Universitātes Filozofijas un Socioloģijas institūta sadarbībā ar Ekonomikas un vadības fakultāti veicta Latvijas emigrantu kopienas aptauja ESF projekta “Latvijas emigrantu kopienas: nacionālā identitāte, transnacionālās attiecības un diasporas politika” Nr. 2013/0055/1DP/1.1.1.2.0/13/APIA/VAA/040 ietvaros, kuŗā piedalījās 14,068 respondenti 118 valstīs.

Priecīgus Vasarsvētkus!

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adresei
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!Gada abonenti saņems bez maksas:
• sešus JAUNO LAIKS pielikumus;Laiks pa gaisa pastu Amerikā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā
Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs
Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

**Latviskuma pulkstenis, kas
neapstājas***Bostonas Latviešu skolas izlaidums*

IVARS GALIŅŠ

Tā vien būs, ka latvieša gēnos ir kas īpašs par mācīšanos un mācīšanu. Kad karš izklidināja latviešus, sākumā pa Eiropu, vēlāk pa visu pasauli, pirmās, kas atsāka darbu, bija latviešu skolas. Tiem, kam mītnes zeme bija Amerika, bija pašiem jāapgūst jaunā valoda, jāuzsāk dzīve no jauna. Par spīti visam, tomēr tapa latviešu skolas. Pēc daudziem gadu desmitiem dziļā pateicībā un cieņā skolotāju priekšā, kaut simboliski, mums jānoņem cepures. Viņi ne tik vien palīdzēja apgūt latviešu valodu, bet ar savu darbu saglabāja latviešu valodas stilu, kāda nav vairs pat Latvijā.

Bostonas Latviešu skolas izlaidums sākās ar karogu ienesšanu, Latvijas himnu un pārzines Krisītes Skares uzrunu. Sekoja absolventu klases audzinātāju Mārtiņa Veides un Sandras Ramoliņas uzrunas. Pēc beigšanas apliecināšanas vārds bija absolventiem Sabīnei Ryan, Vilim Veidem un Annelī Ramoliņai. Absolventi arī izteica savu vēlēšanos lat-

Uzņēmumā Bostonas Latviešu skolas absolventi Sabīne Ryan, Vilis Veide un Annelī Ramoliņa

visko izglītību turpināt Gaŗezērā. Tad uz ekrāna parādījās fotomotāža par absolventu skolas gaitām. To skatoties, jautri-

bas netrūka ne pašiem absolventiem, ne arī pārējiem skatītājiem. Pēc liecību izsniegšanas pārējām klasēm, ko ievadīja īsi priekšnesumi, bija tradicionāla karoga nodošana nākamajai beidzēju klasei. Skolotāji un skolotāju palīgi bez publikas aplausiem saņēma katrs pa rožu ziedam, ko pasniedza absolventi. Pārzine Krisīte Skare paziņoja, ka pēc daudziem gadiem pārzines amatā, vēlas šo amatu nodot tālāk, paliekot par mūzikas skolotāju. Viņa iepazīstināja ar jauno Latviešu skolas pārzini Agnesi Linarti. Iepriecināja absolventu dziedātā „Mana dziesma” Krisītes Skares klavieru pavadījumā. Visus sajūsmiņā trīs tautasdeju uzvedums, sākot ar sagatavošanas un bērnu darba klasēm, – „Maziņš es esmu”, „Jūsim cūkas siltē”, „Cūkas griķos”. No kādreiz bagātīgā sabiedrības apsveicēju klāsta šogad bija tikai divi – Bostonas Trimdas draudze (Katrina Veidiņa) un ALTS (Sarma Liepiņa). Noslēguma vārdus teica skolas Padomes priekšsēde Valda Grinberga, par pašreizējā skolai veltīto darbu pasniedzot Krisītei Skarei tēlnieka Ginta Grinberga metālā kaltu puķu buketi. Pārzine saņēma klātesošo jūsmīgus aplausus. Pēc skolas koŗa dziesmām un karogu iznešanas kā skolnieki, tā viesi varēja mieloties pie bagātīgi klāta cienasta un dzērienu galda. Skolas izlaiduma sarīkojums bija bez maksas. Pie galda iznāca sarunāties ar pašas jaunākās, sagatavošanas klases audzinātāju Guntu Eglīti. Viens no viņas audzēkņiem, kam gadu skaits vēl nav vienas rokas pirkstu daudzumā, sparīgi mākot dziedāt „Dievs, svētī Latviju!”, kamēr cits tikai dažus vārdus zinot latviski. No viņas sacītā saprotu, ka skolotājam ir pietiekami daudz mīlestības un pacietības šo problēmu risināšanai. Kamēr vien mums būs šādi skolotāji, latviskuma pulkstenis neapstāsies.

Riga Ven Travel Inc.IEPRIECINI SAVU SIRSNĪŅU
AR INTERESANTU CEĻOJUMU!
Mēs varam palīdzēt!Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666
6301-D Pelican Creek Crossing
St. Petersburg, Florida 33707
e-pasts: rigaven@aol.com

Latviešu skautisma 100 gadu grāmata

vad. JĀNIS ŠKINĶIS

No laika, kad 2012. gadā radās ideja par šo grāmata, ir pagājuši trīs gadi, un tagad ir pienācis laiks veikt pēdējos darbus, ievietot vēl fotogrāfijas no pēdējiem diviem vienību darbības gadiem un nodot manuskriptu redakcijai. Grāmatā būs ap 2000 fotogrāfijām, kas redakcijai būs jāpārstrādā, un tas prasīs daudz laika.

Pēc debatēm vairākās sēdēs, grāmatas sagatavošanas kolleģija ir vienojusies par grāmatas virsrakstu un atsevišķo nodaļu nosaukumu. Grāmatas nosaukums – „Ziemciešu cilts – Latviešu skautisma 100 gadi”, tā būs iedalīta četrās nodaļās.

Pirmā daļa „Savā zemē” – laikmets no 1916. līdz 1944. gadam. Ļoti vērtīgs pienesums par šo laiku bija otrā Latvijas skautu priekšnieka Žorža Vikš-Soboļevska albums, kuŗu mūsu rīcībā nodeva viņa mazdēls. Vikš-Soboļevskis pats tika izsūtīts un gāja bojā Sibīrijā.

Otrā daļa „Bēgļu gaitās” – no 1945. līdz 1963. gadam Rietumeiropā. Daudzi vēl šo laiku atceras personīgi, bet retais vēl atceras unikālo notikumu pasaules skautisma vēsturē, proti,

latviešu leģionāru skautošana gūstekņu nometnē Beļģijā.

Trešā daļa „Pasaules tālēs” atainots laiks no 1945. līdz 2017. gadam, kad skautojām tālu no dzimtenes – Anglijā, Austrālijā, Kanadā un Amerikas Savienotajās Valstīs. Tomēr neatkarīgi no lieliem attālumiem, visi sānākam kopā Lielās nometnēs – no 1967. gadā katrus piecus gadus un pēdējā laikā katrus četrus gadus. 11. Lielā nometne „Mantojums” 2014. gada augustā pulcināja skautus un gaidas no Austrālijas, Kanadas, ASV un Latvijas.

Ceturrtā daļa „Atkal savā zemē” – no 1989. līdz 2017. gadam, kad Latvijā tika atjaunots latviešu skautisms un 1990. gada novembrī tika nodibināta Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija. Pamatus šai organizācijai lika bijušie Latvijas Skautu centrālās organizācijas vadītāji un skauti.

Grāmatā atsevišķas nodaļas tiks veltītas skautisma dibinātājam lordam Robertam Bēden-Pauelem un ilggadīgam Latvijas Skautu centrālās organizācijas prezidentam ģen. Kārlim Gopperam. Būs arī daļa par latviešu

skautisma 100 gadiem angļu valodā.

Grāmatas atvēršana, tieši uz skautisma 100 gadu dienu, ir iecerēta Rīgā 2017. gada 8. aprīlī un 2017. gada 23. aprīlī Ņujorkā.

Grāmatas manuskripts ir jānodod redakcijai 2016. gadā, tātad laiks ir īss, lai vēl ievietotu

fotogrāfijas no vienību darbības pēdējiem gadiem. Gaidām vēl fotogrāfijas no aktīvām vienībām ASV, kā arī no Kanadas un Austrālijas jendām. Ja kādam vēl būtu materiāli, kuŗus mēs varētu izmantot, tad lūdzam nekavējoši stāties sakarā ar vad. Jāni Škinķi uz e-pastu Maijaps@aol.com.

[aol.com](mailto:Maijaps@aol.com).

Jau priekšlaicīgi mēs, grāmatas sastādīšanas kolleģija – skautu vadītāji Jānis Škinķis, Ints Rupners, Alvis Eikstrēms un gaidu vadītāja Maija Škinķe –, sakām paldies par atsaucību, ka esat atvēruši savus arhīvus un ļaujāt šos materiālus iekļaut grāmatā.

No kreisās: Ints Rupners, Maija Škinķe, Jānis Škinķis, Alvis Eikstrēms // FOTO: Ilze Rupners

Jaunumi Bostonas Trimdas draudzē

Svētdien, 5. aprīlī Lieldienu dievkalpojumā mācītāja Dace Zusmane ievadīja amatā Bostonas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes padomi un tās jauno priekšnieci Katrīnu Veidiņu.

Pirmajā rindā no kreisās: Ilga Richters, Sarma Puriņa – priekšnieces vietniece, Katrīna Veidiņa – priekšniece, Krisīte Skare, Dzidra Knecht.

Otrajā rindā no kreisās: Lia Dilba, Ivars Galiņš, Armands Ramoliņš, Marcis Voldiņš, Krista Jansone, Vija Lincis, Valdis Spalviņš, Valdemārs Stukuls. Iztrūkst Gints Grinbergs un Inara Suuberga

Pēterā Vaska moteti „Klusuma augļi” atskaņo Kvēkertaunā

26. aprīlī Kvēkertaunā Bukskauntijā, Pensilvānijas štātā Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 66. gadskārtējā Dziesmu dienā klausītājiem pārpildītā Sv. Jāņa ev. lut. dievnāmā notika Pēterā Vaska ēteriskās motetes „Klusuma augļi” (*The Fruit of Silence*) ar Mātes Terēzes tekstu Ziemeļamerikas pirmatkaņojums. Kori un orķestri vadīja virsdiriģents Ralfs Augstroze.

// FOTO: Monstroze Photography

Tautību festivāls Minesotā

MAIJA ZAESKA

Katru gadu maija sākumā Minesotas Internacionālais Institūts rīko Tautību festivālu St. Paulas River centrā. Pirmās divas dienas festivālu apmeklē skolnieki – ap 9000 katru dienu. Sākot ar piektdienas vakaru, sestdien un svētdien festivāls ir atvērts publikai. Latvieši bija pārstāvēti gan izstādē, gan tirdziņā/bazārā un arī ar tautasdeju uzvedumiem. Ēdienus kafejnīcā latvieši vairs negatavo; agrākos gados gan to darīja, kad festivālu rīkoja ik pa trīs gadiem,

nevis katru gadu kā tagad.

Tirdziņā latviešus pārstāvēja bijušā *Baltic Import* īpašniece Inga Kancāne *McLaughlin* ar vīru *Sean*.

Festivāla tema šogad bija tautu māksla. Latviešu izstādi ar tautiskajiem spilveniem un jostām iekārtoja Elga Pone, Astrīde Otto un Maija Zaeska.

Fotogrāfijās ir tautasdeju grupa „Pērkonītis” un latviešu izstāde ar Baibu Robinu *Olinger* un Annu Lindemani *Hobbs*.

LIGITA KOVTUNA

(Turpināts no 1. lpp.)

Andris Ramāns

Būdama skolotāja, viņa atraktīvā veidā – ar pašsacerētu pasaku, kurā darbojas „materiālās kultūras glābēji (*kareivji un pulkveži*)”, acimredzot jaunie un centīgi tautieši, kas nežēlo savu laiku un spēkus, lai neaizietu zudībā trimdas archīvu krājumi, kā arī divas trimdas kundzītes – Ačkupa kundze un Jandāliņa kundze, kurām pieder bagātīgas vēstures liecības, prezentēja otru savas nozares projektu. Īstenībā ļoti nopietnu projektu par trimdas mantojuma saglabāšanu. Turklāt jau ir izstrādāta metodiska rakstura brošūra ar praktiskiem padomiem archīvu apstrādē. Proti, vēsturiskie dokumenti, kādu trimdas organizāciju, draudžu, biedrību un indivīdu

rīcībā ir ļoti daudz, uz Latvijas archīviem jānogādā iepriekš izšķirti un sakārtoti zināmā sistēmā, lai tie nekļūdiģi nonāktu

Līga Ejupe

profesionālā glabāšanā, nepazustu un neiegultu nezināmos plauktos.

Un vēl – ALAs Kultūras nozare jau veic vairākus koordinētus darbus, gatavojoties Latvijas valsts simtgadei 2018. gadā, sadarbojoties arī ar LR Simtgades rīcības komiteju. Viens no spilgtākajiem – projekts *Celebrate Latvia 1918-2018*, kas paredz nemitīgi un neatlaidīgi reklamēt Latviju it visur ASV, kur mīt latvieši. Šo iniciatīvu, kurā var piedalīties ikviens, atsaucīgi atbalsta ALJA. Proti, ikviens var vēstīt saviem draugiem, kaimiņiem un savas pilsētas iedzī-

votājiem par Latviju, tās vēsturi, kultūru, par latviešiem, viņu tikumiem un paradumiem. Te idejām nav robežu, un ikviens var likt

Maija Hinkle

lietā savu radošo domu.

Ļoti nozīmīga ir arī Kultūras nozares sadarbība ar mūzeju „Latvieši Pasaulē” (LaPa), ko joprojām vada **Maija Hinkle**. Īsi pirms kongresa Latvijā nāca klajā grāmata „Dziesma. Svētki. Dzīve. Stāsti par latviešu Dziesmu svētkiem ārzemēs” (tās apskatu lasiet 6.lappusē). Visu aizvadīto vasaru Rīgā, Stūra mājā varēja aplūkot LaPa veidoto izstādi „Latvieša kofenis”, Kanādā un Katskilos – izstādi „Latvieša stāja svešumā”.

Nu top jauns projekts – „*Nyet, nyet, soviet*”, kas atgādinās par trimdas jauniešu aktivitātēm pret komūnismu un Latvijas okupāciju padomju gados. Šai sakarā iepriekšējā ALAs priekšsēde Anita Bataraga no vēstnieka Pēterā Elfertā saņēma unikālu dāvanu – „vēsturisko” kreklīņu ar uzrakstu. (Skat. fotografijā)

Izglītības nozares sēdē, ko vadīja **Andra Zommere**, notika aktīva diskusija par profesionālās pedagogijas temām, īpaši par šobrīd aktuālo tālmācību. Nozares darbā piedalījās PBLA Izglītības padomes izpilddirektore **Anta Spunde** (viņa arī nolasīja ziņojumu kopējā kongresa sēdē par Latvijas valsts atbalstu diasporai). Izglītības nozares darbs patiešām bijis rosīgs un apjomīgs, par ko regulāri rakstīts arī *Laikā*

– noticis daudz praktisku pasākumu, semināru konferenču, īstēnoti projekti ar mērķi iespējami labāk sagatavot skolotājus un celt jauniešu latviskās izglītības līmeni. Izglītības nozares pārraudzībā ir arī tradicionālie (un gribas piebilst – slavenie) ceļojumi „Sveika, Latvija!” un *Heritage Latvia*. Andra ir gandarīta, ka latviešu bērni lasa grāmatas un līdz ar to aug viņu vārdu krājums. Bet kā ar pieaugušajiem? Nozares sēdē izskanēja arī šāds jautājums, jo arī vecākās paaudzes latvieši vēlētos izkopt savu tēvu valodu. Diemžēl, kā modernā valodā saka, visam resursu nepietiek, taču risinājums atradās turpat sēdes zālē – Mārtiņš Andersons, ielūkojies tīmeklī, veikli atrada vietni www.valoda.lv, ko ļoti labi var izmantot pašizglītībai.

(Turpmāk vēl.)

No kreisās: Anta Spunde un Andra Zommere

Jānis Grāmatiņš

Anita Tērauda

Anita Bataraga saņēmusi vēsturisku dāvanu no Pēterā Elfertā

Jānis Lucs

Raitis Eglītis

Ināra un Ēriks Krūmiņi

Bez ceļa kartes jaunajā pasaulē (1950-1956)

Atmiņu stāsts

ILGA (BUTELIS) WINICOV HARRINGTON

(2. turpinājums)

Citādi vasarā laiks tecēja rāms kā strauts palejā, kur karstās dienās gāju atvēsināties vēsajā ūdenī netālu no akmens tilta. Šo izpriecu izbeidza saimniece, ieraugot mani, peldot apakšveļā, jo man nebija peldkostīma. Stingri noteica, ka tas neesot piedienīgi meitenei manā vecumā. Cilvēki, braucot pār tiltu, varot mani redzēt. Peldēšanas ar to dienu izbeidzu. Ne tik vien saimnieces skarbo vārdu dēļ, bet arī tādēļ, ka todien pirmo reizi zem tilta ieraudzīju lielu, melnu čūsku.

Vasarai sākoties, pārcēlamies no saimniecības bēniņiem, kur saulainās dienās kļuva neciešami karsti, uz jauno dzīves vietu. Vienu no strādnieku mājām ieļējā tika mums atbrīvota, un tagad mēs dzīvojam atsevišķi. Man bija pat pašai sava istaba pirmo reizi mūžā. Ruselis, suņi un es turpinājām klausīties radioprogrammas vakaros pēc vakariņām. Manas pīles turpināja augt, bet, arī zaudējot dzeltenās pūkas, gudribā tās nepieņēmas. Vienu sestdienu uz vasaras beigām notika kaut kas negaidīts, uz ko, šodien atskatoties, saprotu, cik daudz pārmaiņu mūsu dzīvē tas rosināja. Stāvējām ar mammu saimnieka mājas pagalmā, kad iebrauca mašīna, no kuŗas izkāpa garš jauneklīs blondiem matiem. Viņš akcentētā angļu valodā jautāja, vai šeit dzīvojot Butelis ģimene, un stādījās priekšā kā Ivars Avots. To dzirdot, mēs, protams, ar prieku atbildējām latviski, sastopot pirmo latvieti kopš mūsu ieraukšanas Amerikā.

Sarunās atklājās, ka Ivara vecāki un brālis pirms vairāk nekā gada bija apmetušies netālu Danvilē un apkārtnē atradās vairākas latviešu ģimenes, par kuŗām nekas nebija dzirdēts no mūsu saimniekiem. Mēs nogājām leļā uz mūsu mitekli, un pēc ilgām sarunām ar maniem vecākiem viņš aizbrauca, apsolījis mūs atkal apmeklēt un iepazīstināt ar savu ģimeni. Un tā sākās draudzība, pateicoties kuŗai mēs apguvām visiem jauniem imigrantiem tik nepieciešamo informācijas tīklu. Nākamās pāris gadus, pašam nezinot, Ivars kļuva par mūsu „ceļvedi”.

Tikai ilgus gadus vēlāk dzirdēju no viņa īsto iemeslu tās dienas vizītei. Apkārtnes latviešiem sazinoties, nodibinājās vietējo „biedrība” ar Ivara tēvu kā biedrīni. IZRādījās, ka daudzi no biedriem dzīvoja lauku saimniecībās tāpat kā mēs, un daudzi tā paša mācītāja sponsorētie latvieši diemžēl dzīvoja vergiem līdzīgos apstākļos ar niecīgu vai pilnīgi nekādu algu. Ivara uzdevums bija savākt informāciju par visiem latviešiem, kuŗi nodarbināti šādā veidā, jo viņš bija vienīgais, kam bija automašīna fermu apbraukāšanai. Savāko

informāciju viņš nodeva vietējās luterāņu sinodes priekšniekam. Fermeŗi bija nikni. Mācītājs, kuŗš bija sadarbojies ar fermeŗiem, tika atlaists, bet Ivars rudenī saņēma stipendiju un iestājās universitatē *Selinsgrove* pilsētīnā.

Pienāca rudens, un atkal sākās skolas gaitas. Vasaras laikā manas angļu valodas zināšanas, šķiet, bija pilnveidojušās, un Šamokinas skolas administrācija mani pārcēla uz vienpadsmito klasi. Mācību stundas līdz ar zinātņu, jaunu svešvalodu un Amerikas vēstures priekšmetiem kļuva tagad daudz interesantākas.

Ar rudeni mūsu sešu mēnešu „klausības laiks” nāca uz beigām. Vecāki nebija radīti lauksrādnieku dzīvei. Bet kā atrast jaunu vietu?

Kamēr mēs katru vakaru lauzījām galvas, imigrantu tīkls, mums nezinot, sāka aktīvi darboties. Ivars tika dzirdējis par kādu vecāku pāri netālu no *Selinsgrove* pilsētīnās, kas meklējot sievieti vai laulātu pāri, kuŗi vēlētos dzīvot pie viņiem un palīdzēt mājas darbos. Pēc drīzas sazināšanās un pat ar labām rekomendācijām no Klarkiem, mēs oktobra vidū uz nākamajiem divi gadiem pārcēlamies uz dzīvi pie advokāta *T. J. Purdy* ar kundzi *Lillian*. Mammai būšot jākopj māja un jāgataavo ēdieni, patēvs varēšot strādāt vietējā tīrtavā un vakaros piepalīdzēt pie mājas, un es varēšu ar skolas busu doties uz *Selinsgrovas* skolu un turpināt mācīties 11. klasē.

Dzīve *Purdy* mājā deva iespēju mums iepazīt Amerikas vidusšķiras dzīves stilu. Solidās divstāvu ķieģeļu mājas lielā dzīvojamā istaba un ēdamistaba liecināja par *Purdy* pāra plašajām interesēm. Plauktos un vitrinās bija redzamas izstādītas kolekcijas no viņu daudzajiem ceļojumiem. No Arizonas nāca liela daļa Amerikas indiaņu priekšmetu, par kuŗiem *T. J. Purdy* kungs stāstīja vakaros pie pusdienu galda. Abi ar kundzi labprāt stāstīja arī par „mežonīgo rietumu” dzīvi Arizonā 1920. gados, par kovbojiem un klaburčūskām.

Par mammas jauno darbības sfēru kļuva lielā virtuve, kur zem *Purdy* kundzes eksperta acs viņa mācījās cept un vārīt atbilstoši vietējai gaumei. Mājas apkopšana bija viņas ziņā, un vasarā viņa rūpējās par *Lilias* puķu dārzu. Nekad nedzirdēju mammu sūdzamies, taču reti kad viņa vairs paņēma rokās savu vijoli. No virtuves uz augšu veda šauras „kalpu trepes” uz mūsu telpām. Nevarējām sūdzēties – divas gaišās paliekas istabas, caurstaigājamā man un otra vecākiem, ar vannas istabu koridorā. Priecājos par vecmodīgi rotāto radio pie manas gultas, kuŗš bija naktsгалdīņa lielumā. Pa to es katru sestdienas

pēcpusdienu uzcītīgi klausījos *Mēropolitena* operas raidījumus ar *Miltona Krosa* sižeta atstāstījumiem.

Visinteresantākā istaba apakšstāvā bija *T.J.* darbastaba. Liela istaba ar tumša koka paneļiem, zaļa stikla lampa kā beka uz milzu rakstāmgalda, tumši brūns ādas klubkrēsls lasīšanai un vareni grāmatplaukti līdz pašiem griestiem, piebāzti ne tik vien ar tieslietu rakstiem, bet arī ar angļu un amerikāņu

manām zināšanām matēmatikā, kuŗas bija iegūtas Vācijā DP nometnē. Tiku atbrīvota no tālākām matēmatikas stundām un ielikta akadēmiskā kursā. Manā klasē bija ap simt skolēnu, bet tajos gados ģimnazijas klases tika sadalītas Akadēmiskā, Komerčiālā/sekretāru un Vispārējās izglītības novirzienā, katrā ar savām prasībām un iespējamo nākotnes ceļu. Akadēmiskajā kursā bija vismazāk skolēnu, un tā es spēju ātri iepazīties ar

vietas. Tur mācītājs *Ashbys* mani laipni uzņēma, aicināja dziedāt korī un vienu svētdienu lūdza man pastāstīt par mūsu dzīvi DP nometnē Vācijā. Runāju kādu pusstundu, un pēc gaŗas jautājumu virknes sāku tikai nojaut, cik maz saprašanas vietējiem bija par pēckaŗa apstākļiem un kaŗa rezultātiem pēc Eiropas valstu sadalīšanas. Likās, neviens toreiz nespēja saprast, kāpēc pēckaŗa mēs negribējam braukt atpakaļ uz mājām. Padomju Savienība taču esot bijusi Amerikas sabiedrotā II pasaules kaŗa laikā!

Ikdiena pagāja vietējā vidē, bet saites ar neseno pagātņi un latviešiem nesaira. IZRādījās, ka *Hibšmaņa* kungs – tiesnesis, pie kuŗa mamma strādāja *Virčburgas* DP nometnē, arī bija nonācis *Selinsgrovā* kopā ar kundzi un dēlu, kuŗš bija pāris gadus jaunāks par mani. Drīz mūsu apkārtnē satikām vēl pāris latviešu ģimenes un sākām tikties nedēļas nogalēs, lai sarunātos latviešu mēlē. Un tā 1951. gada vasarā *Sunbury* piosētīnā Pensilvānijas štātā notika latviešu iesvētības patapinātā amerikāņu baznīcā.

Ivara jaunākajam brālim *Valdim* un man bija pienācis laiks iesvētībām, un, lai gan tuvumā nebija nevienas latviešu draudzes, Ivara mamma visu enerģiski nokārtoja. Nedēļas nogalē ieradās mācītājs *Zariņš* un pēc intensīvām vienas dienas mācībām *Lutera „Mazā katķismā”* ar stingru noteikumu iemācīties *Ticības* apliecinājumu no galvas, viņš mūs abus svētdienā iesvētīja. Sanākuši bija latvieši no visas tuvākās apkārtnes, un mamma pat paguva man uzšūt gaŗu baltu kleitu. Vakarā sanācām kopā pie *Avotiem*, sēdējām ap īstu latvisku galdu, dziedājām visiem pazīstamās iemīļotākās dziesmas un jutāmies, it kā būtu mūsu mazajā zemītē vairākus tūkstošus jūdžu pāri okeanam. Bija lieliskas viesības, un Ivara mamma pat pierunāja manējo atļaut man iedzert pirmo glāzi vīna manā mūžā.

Pēc visiem priekiem tomēr ļoti gaidīju pirmdienu, kad beidzot man būs atļauts nogriezt gaŗās bizes. Tagad tas viss liekas archaiski un pat smieklīgi, bet vecāki man aizliedza bizes nogriezt pirms iesvētībām. Mēģiniet iejusties meitenē, kuŗu pat skolasbiedri vēl arvien uzskatīja par svešinieci! Es jutos kā spoks no viduslaikiem, vienīgā meitene skolā vai pat visā pilsētā ar gaŗiem matiem. Mamma katru rītu man pina matus pāza matu sakārtojumā ar bizes daļu, kas aptīta ap galvu. Ja skolā mana frizūra izīra, tad mani gaŗie mati, piecas līdz sešas collas zem jostas, bija jāsapin biezā bizē ar lenti. Nebija brīnums, ka friziere gandrīz raudāja, pirmo reizi redzēdama tik gaŗus matus. Izejot no frizētavas, mana galva jutās daudz vieglāka. Beidzot es neatšķīros citu skolas biedru pulkā.

(Turpinājums sekos.)

Ar draugiem *Selinsgrovā* 1951. gadā. Priekšplānā no labās: *Elizabete, Valdis, Ilga*

literātūru. Dzirdot, ka mīlu lasīt, *T.J. Purdy* kungs mani mudināja lasīt un ņemt no viņa kolekcijas, ko vien gribot. Tādā veidā turpinājās manas angļu valodas mācības, pārejot no radioseriāliem uz sera *Valtera*

saviem jaunajiem klases biedriem. Drīz iedraudzējās ar *Elizabeti* un *Rebeku*, bet nekas neiznāca no lielāka draugu pulciņa, jo biju atkarīga no skolas busa un nevarēju piedalīties nekādās pēckolā nodarbībās. Mācībās

Selinsgrovā ar *Hibšmanis* ģimeni

Skota romāniem. Lasīju ātri, nelietojot vārdnīcu, daudzus vārdus man bija jāmin, bet ar laiku tie paši noskaidrojās, un mans angļu vārdu krājums bagātinājās, kaut gan bieži vien ar diezgan vecmodīgiem teicieniem.

Kad pārnācu no Šamokinas skolas uz *Selinsgrovi*, mani neviens vairs neuzskatīja par astoto pasaules brīnumu no Eiropas, vienīgi brīnījās par

jauni, interesanti priekšmeti bija ķīmija un franču valoda. Viens ievēda mani nākamajos zinātnes ceļos, un otrs atmodināja interesi ne tik vien par valodu, literātūru un Franciju, bet vēlāk arī par franču virtuvi un vīnu.

Dzīve *Purdy* ģimenē un skolas darbi aizņēma gandrīz visu manu laiku. Svētdienās tiku sūtīta uz vietējo luterāņu baznīcu netālu no mūsu dzīves-

Konsekrācija – apstiprināšana, uzdevums, ticība un mīlestība Dievā!

SANDRA KALVE,

Milvoku latviešu ev.lut. Sv. Trīsvienības draudzes priekšniece

Liekas, ka archibiskapes Laumas Zuševicas konsekrācijas dievkalpojums, kad piedzīvojām archibiskapei Laumai izrādītās uzticības un mīlestības kulmināciju, notika tikai vakar. Mēģināšu dalīties savās un mūsu draudzes izjūtās, gatavojoties šai lielajai dienai un to piedzīvojot.

To, ka archibiskapei Laumai ir spējas un viņa ir piemērota LELBĀL garīgās vadītājas amatam, neviens neapšaubīja, bet isti nezinājām, vai mūsu Baznīca ir gatava ievēlēt spējīgāko vadītāju, arī ja tā būtu sieviete. Pagājušā gada

Lauma Zuševica // FOTO: Edvīns Erkmanis

15. oktobrī Biskapa vēlēšanas pierādīja, ka mēs esam Baznīca, kuŗa mīl Dievu un vēlas, ka mūs vada labākais un spējīgākais gans.

Liekas, ka archibiskapei pašai bija jāpiedzīvo Dieva griba un aicinājums, lai piekristu kandidēt, apzinoties, ka tas ir Dieva izvēlētais ceļš. Tas bija jāapzinās arī mūsu draudzei, kuŗa bija gatava atbalstīt Laumu gan viņas konsekrācijas dienā, gan arī viņas turpmākā kalpošanā. Tik neticami daudz cilvēku pielika savu roku, lai 19. aprīļa dievkalpojums visiem paliktu skaistā atmiņā. Mēs visi pazemīgi pateicamies, ka tajā svētdienas rītā sinoptiķu paredzētā lietusu vieta bija jāuzliek saules brilles, lai pirms konsekrācijas dievkalpojuma dotos uz latviešu dievnamu, un par mūzikas pavadītu iespēju klusi lūgt, meditēt un pateikties Dievam.

Bija tik patīkami klausīties Dr. māc. Anitas Gaides virtuozajā ērģeļu spēlē. Visa Brusubārzu ģimene, kuŗu mēs, milvokieši, varam tik bieži dzirdēt, iepriecināja klātesošos ar savām Dieva dāvanām. Lielu svinīgumu, prieku un pacilājumu sniedza Benjamiņa Aļes virtuozi spēlētā trompete. Bija patīess prieks, ka lielākā daļa garīdznieku, daudzie viesi, archibiskapi un biskapi no citām valstīm bija klāt un dalījās ar mums sadraudzībā. Tur arī personiski iepazinās ar Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas bīskapu Eināru Alpi, ar kuŗu iepriekšējā vakarā sarunājās pa telefonu un kuŗam mēģināju ieskaidrot, kā izskatās *Green Bay* jaka un *Milwaukee Brewers* sporta cepure, tā attēlojot cilvēku, kas viņu sagaidīs autobusa galapunktā. Dievlūdžēji

sabrauca no Indianapoles, Londonas, Latvijas, Klivlandes, Australijas, Īrijas, Zviedrijas un citām vietām. Bet likās, ka mēs visi nākam no vienas lielas kristīgas ģimenes.

Mēs bijām nobažījušies, vai visiem būs labi, vai mūsu pašu draudzes vecākā paaudze varēs tikt uz dievnamu, vai tik nenokavēsim archibiskapes Laumas ģimenes un jo sevišķi viņas mammas ienākšanu, jo mūsu draudze

Konsekrācijas svētišanas brīdī, kuŗā archibiskape bija lūgusi visiem dievlūdžējiem sadoties rokās un izveidot lūgšanu ķēdi, piedzīvojām dziļu svētību. Ļaudis savienojās ne tikai ar rokām, bet savās sirdīs. Jāsaka paldies mācītājam Dr. Sarmai Eglītei, kas tik ļoti bija piestrādājusi pie dievkalpojuma kārtības un šī īpašā brīža, lai viss tik labi un gludi notiktu.

Archibiskapi Laumu konsekrēja archibiskaps Elmārs Rozītis

Atskatoties uz šo dienu, varētu teikt, ka tā bija Dieva veidota mozaika, kuŗā daudzi no mums spēlēja zināmas lomas. Sākot ar to, ka archibiskapes ģimene bija tur, turpinot to, ko viņi ir jau darījuši visu šo laiku, Laumu atbalstot. Laulātais draugs Ivars, meita Zile ar savu ģimeni un Kaija, abas nesa krustu, gan procesijai ienākot, gan arī, tai izejot.

Starp apsveicējiem lejas zālē bija mūsu pašu arch. emer. El-

sveicienus no Pasaules luterāņu federācijas ģenerālsēkretāra *Martin Junge*. Sekoja Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas archibiskapa Jāņa Vanaga apsveikums. Apsveicēji no Vācijas bija *Oberkirchenrat Denecke, Acting Director of the German National Committee of the Lutheran World Federation; Rev. Kasch, Director of the Lutheran World Federation Center in Wittenberg; Kirchenrat Rieth, Director of the Department of Mission, Ecumenism and Church Development of the Evangelical Lutheran Church of Wuerttemberg; Rev. Schoch, President of the German Evangelical Church in Latvia*. Apsveica arī mācītājs Barbins no Amerikas baptistu apvienības.

Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēža Jānis Kukaiņa apsveikumu nolasiņa viņa vietnieks; Amerikas latviešu apvienības sveicienus nesa tās valdes loceklis Ēriks Krūmiņš. No Daugavas Vanagiem uzrunāja Andris Kursietis, ASV priekšnieks. Tad bija mana kārtā, es apsveicu mūsu mācītāju visas mūsu draudzes vārdā, dāvinot Tijas Abulas gleznu visās Baznīcas gada krāsas. Apsveikumu no Laumas pirmās draudzes Ņujorkā nesa Ivars Bērziņš, Salas novada pārstāvis. Apsveicēju rindu noslēdza Studenšu korporācijas Spīdola! globālā konventa dāmas, to starpā no Milvokiem Kaija Petrovska un no Toronto māc. Dr. Anita Gaide. Noslēdzās svētīgā diena ar pašas archibiskapes Laumas pateicību visiem, visiem un pāri visam Dievam par šo neaizmirstamo dienu un izjusto mīlestību. Viņa aicināja arvien kopā kalpot, lūgt un uzticēties.

Dievs bija atbildējis uz visu mūsu lūgšanu, kas izteikta 106. psalma 47. pantā: "Palīdz mums, Kungs, mūsu Dievs, un pulcē mūs atkal kopā – no tām citām tautām, lai varam pateicībā slavēt Tavu vārdu un būt laimīgi savā lepnumā, ka drikstam daudzināt Tavu slavu!" Todien katra klātbūtne liecināja, ka LELBĀL blakus stāv brāļi un māsas no tuvienes un tālienes, un cer kopā turpināt Dieva darbu par godu Viņam un svētību latvju tautai.

Pašās beigās gribēju pieminēt, ka daudz ir noticis mūsu draudzē vai ar mūsu draudzes piedalīšanos šajos pēdējos sešos mēnešos. Mēs oktobrī Milvokos uzņēmām Sinodi. Likās, ka visi jutās labi. Protams, liels paldies Tijai Abulai, kuŗa pielika lielu darbu, organizējot Sinodi, kā arī palīdzot ar LELBĀL plenārsēdes uzņemšanu. Daudzi pielika savu roku abu nozīmīgo notikumu plānošanā un norisē. Neviens paldies nebūs pietiekams, pasakoties mūsu draudzes dāmām, kuŗas bez mitas gādāja, lai visiem būtu labi. Un bija! Par viņu burvīgo sadarbību pārliecinājāmies konsekrācijas klusās lūgšanas un meditācijas rītā, kuŗš notika mūsu draudzes baznīcā. Ir tik viegli vadīt un lūgt, ja palīgi paši atdod savu sirdi cilvēkiem, kalpojot Dieva mīlestībā. Vēlam mūsu archibiskapei veselību, spēku, pacietību un Dieva mīlestību, jauno amatu veicot!

Laumas konsekrācijas mācītāju grupa pie baznīcas // FOTO: Edvīns Erkmanis

Lūgšanu ķēdē ļaudis savienojās ne tikai rokām, bet savās sirdīs // FOTO: Edvīns Erkmanis

vēlējās viņai pateikties par mūsu mācītāju. Tajā brīdī viņas ģimene bija daļa no mūsējās. Nezinu, vai kāds tajā mirklī varēja noliegt to, ka Svētā Gara klātbūtne mūs ieskāva. Mūsējie bija visur, sākot ar Brusubārzu "Dzimtenes" kori, kuŗš bija pamats korim, kas dziedāja dievkalpojuma laikā un kuŗā pienāca koristi no visām pasaules malām.

Un tad nāca iekšā ļaudis, mācītāji, prāvesti, archibiskapi, LELBĀL virsvaldes locekļi, visi, kuŗi savā dzīvē ir jutuši aicinājumu kalpot tam Kungam un tagad ir klāt gan mums, gan Laumai, lai apliecinātu savu kristīgo mīlestību pret Viņu, citam pret citu un pret mums visiem.

LELBĀL, *Bishop Ragnar Persenius* no Upsalas, Zviedrijas luteriskā baznīca, *Archbishop Michael Jackson*, no Dublinas, Īrijas anglikāņu baznīca, un *Bishop Jeff Barrow, Greater Milwaukee* sinodes bīskaps, ELCA Amerikāņu luteriskā baznīca. Klāt bija daudzi LELBĀL garīdznieki un prāvesti, kā arī biskapi un archibiskaps no Latvijas, Vācijas un Amerikas. Bija dziesmas, Dieva vārda lasījumi, uzruna, svētišana, sprediķis, dievgalds – un viss likās tādas svētības apmirdzēts. Tik daudz mīlestības cilvēku sejās, tik daudz lepnuma, tik daudz cerību. Likās, ka katrs mirklis ir skaistāks par bijušo, katrs nākošais nozīmīgāks par iepriekšējo.

mārs E. Rozītis un LELBĀL prāv. Priedkalns no Australijas; prāv. Abakuks no Lielbritānijas; prāv. Bērziņš no Vācijas; prāv. Lazdiņš no LELBA un prāv. Graufelde no Zviedrijas kopā ar Upsalas bīskapi Ragnaru *Persenius*. Apsveica arī prāv. emer. Ivars Gaide, kas bija uzrakstījis vēltījumu archibiskapei Laumai, ko arī dziedājām dievkalpojumā. Sekoja viesi no citām baznīcām: *Arch. Michael Jackson* no Dublinas, viņš nodeva apsveikumu arī no Kenteberijas *Arch. Justin Welby*; no Amerikas ev. lut. baznīcas apsveica bīskape *Froiland* un bīskape emer. *Halmarson*, nododot sveicienus arī no bīskapa *Jeff Barrow*, kuŗš piedalījās dievkalpojumā un nesa

PAUL GOBLE

Staunton, May 12 – People of decency and good will around the world have been horrified by Vladimir Putin's defense this week of the 1939 Molotov-Ribbentrop Pact which made Hitler and Stalin allies, opened the way to World War II, and allowed the Soviet Union to occupy Estonia, Latvia, Lithuania, portions of Poland and Bessarabia for half a century.

But they should be even more horrified by the fact that some near the Kremlin are once again thinking about "a preventive occupation" of the Baltic countries, a step that, as Kseniya Kirillova points out today, could trigger the collapse of the West or a third world war.

Moreover, and just as in 1939, they should be disturbed by Moscow's duplicity and cynicism about such a move, one nominally taken in the name of improving Russia's defense capability but in fact threatened in order to advance Russian imperialism and to disorder and confuse the Western powers.

In her commentary, Kirillova does two things: First, she points to a recent article by Moscow

commentator Rostislav Ishchenko calling for a "preventive" strike against the Baltic littoral in order to block what he sees as a threat from NATO; and second, she interviews former RISI analyst Aleksandr Sytin on why Ishchenko's words are more than the ravings of one man.

According to Ishechenko, Moscow has a compelling interest in a preventive occupation of at least portions of the Baltic countries in order to counter NATO, an interest he says exists even if there is no such threat, because such a move would allow for "the preservation of the line of 'the virtual front'"

Specifically, he writes, "a preventive strike with the goal of liquidating the Baltic *place des armes* could become necessary from a military point of view not because someone might expect an attack from this direction but in order to preserve the line of the front (even virtual), to extend a land corridor to the blockaded group of forces in Kaliningrad, and to free up forces for actions in other, more important directions."

Not taking such actions in a

timely manner – and Ishchenko helpfully provides a map showing just what Russian forces should seek to seize – could, he suggests, prove "fatal in the indefinite situation" the world now finds itself in. Indeed, he argues, "the rapid [Russian] occupation of the Baltics could become the best choice" among those available.

Ishchenko suggests, as Kirillova puts it, that "the main goal of this operation would be not 'the defense' of [Russia's] borders from imagined enemies but the occasion for the beginning of a trade with Europe about the shift of borders and spheres of influence in which of course the sovereignty of other countries and the will of the peoples living in them are not and cannot be taken into consideration."

As Ishchenko puts it, "a lightning-like occupation of the Baltics would put the European Union in a situation when the restoration of the status quo could be achieved only by means of negotiations." That is because Paris and Berlin could not "fight" for the Baltic countries if they no longer existed.

It would be comforting to think that Ishchenko's article is simply one more example of the absurdities that often surface in countries during times of stress, and undoubtedly many people in the EU and the US will dismiss his notions as nothing more than that. But to do so would be a serious mistake.

Aleksandr Sytin, a former analyst for Russia's SVR intelligence service and more recently for the now infamous Russian Institute for Strategic Research, argues that Ishchenko is speaking for more than himself and that his article is intended simultaneously to test the waters of public opinion and expand the limits of what people consider permissible.

He told Kirillova that Sytin now works closely with Russia Today and other Kremlin media outlets and that he and others so connected put out ideas Moscow wants to see spread through the population so that the regime can act nominally in the name of "the will of the people" even though the source of the ideas is the Kremlin itself.

According to Sytin, "Ishchenko's

declarations entirely and completely reflect the foreign policy course of present-day Russia and in particular its striving to become a world center of power and to restore the configuration of the world as it was in 1945, and also to 'save' the peoples at a minimum of Eastern Europe and ideally all European peoples from the 'pernicious influence' of the US by using the existing contradictions between them and the EU's weakness."

Sytin said that, despite proposals like Ishchenko's, he is certain that the Kremlin does not really want to get into a military confrontation with Europe and NATO. Instead, it hopes for a compromise, one in which the West will make even more concessions to Moscow in order to avoid such a conflict.

"The more quickly the West recognizes that the era of a 'good' agreeable Russia is now in the past the better," Sytin argued, and he insisted that "the Kremlin's current aggressiveness is creating a danger much greater than that which came from 'the evil empire' operating under the name USSR."

2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums

Pēc nepilniem diviem mēnešiem, 10. jūlijā Rīgā, Latvijā norisināsies 2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums, kas, balstoties uz 2013. gadā notikušā pirmā foruma ieliktajiem pamatiem, turpinās diskusiju par Latvijas ekonomiskās attīstības virzienu un ārzemēs dzīvojošo Latvijas izcelsmes speciālistu iesaisti tā veicināšanā.

Šī brīža ģeopolitisko norišu kontekstā aktualizējot jautājumu par Latvijas eksporta diversifikāciju, otrā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma 10. jūlija programmā viena sesija būs veltīta Latvijas stratēģijai jaunu eksporta tirgu apguvē, kurā piedalīsies Pasaules bankas vecākais ekonomists Ķīnā Kārlis Šmits, Latvijas Valsts prezidenta padomnieks, bijušais Eiropas Savienības enerģētikas un attīstības komisārs Andris Piebalgs, Eiropas Parlamenta (EP) deputāts un EP galvenais ziņotājs ES-Kanadas Brīvās tirdzniecības līguma lietā Artis Pabriks.

Savukārt par Latvijas iespējām un konkurētspēju investīciju piesaistes, inovāciju un intelektuālā kapitāla tirgus jomā diskutēs *Epo-cal Inc.* dibinātājs, pasaules medicīnā plaši izmantotu biočipu un biosensoru izgudrotājs un vairāk nekā 50 patentu autors Dr. Imants Lauks (Kanada), augsto tehnoloģiju uzņēmuma HOYA Corporation izpilddirektors Ģirts Cimermans (Nīderlande) un

biznesa profesionāļu platformas OPPORTUNITY dibinātājs un privātais investors vairākos iesācējuzņēmumos ("start-up") Jānis Krūms (ASV).

Otro Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu rīko Pasaules Brīvo latviešu apvienība (PBLA) sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju. Kā norāda PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis: "Pirmajā forumā izvirzītie mērķi – veicināt ārzemēs dzīvojošo latviešu uzņēmēju un dažādu nozaļu speciālistu iesaisti Latvijas tautsaimniecības stiprināšanā, ņemot vērā ģeopolitiskā saspīlējuma radīto ietekmi uz Latvijas ekonomiskās izaugsmes rādītājiem, šobrīd ir kļuvuši vēl nozīmīgāki nekā iepriekšējā reizē. Šis ir laiks, kad ārzemēs dzīvojošie Latvijas izcelsmes profesionāļi var vistiešākā veidā sniegt atbalstu Latvijai, palīdzot Latvijas uzņēmumiem atrast jaunus eksporta tirgus, atveicot šeit savas ražotnes, attīstot biznesa idejas vai palīdzot piesaistīt ārvalstu investīcijas."

Latvijas Republikas Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs: „Latvijas tautsaimniecībai, kas balstīta uz liberālās ekonomikas vērtībām – atvērtību, konkurētspēju un pievilcīgu investīciju vidi – ir fundamentāli svarīgi sekot līdzi jaunākajām pasaules tendencēm, inovācijām un biznesa modeļiem. Talantīgā un veiksmīgā Latvijas diaspora ārvalstīs, kas ikdienā strādā un dzīvo ārpus Latvijas, ir nozīmīgs resurss, lai svaigākās

idejas un sekmīgākos biznesa modeļus atvestu uz Latviju. Vienlaikus ikviens latvietis ārvalstīs ir neformāls mūsu jaunāko produktu un inovāciju sūtņis savās mītnes zemēs, tādejādi stiprinot Latvijas

telpās norisināsies Junior-PLEIF jeb Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums jauniešiem. Dalībai forumā aicināti reģistrēties intereseņi gan no Latvijas, gan ārvalstīm, kuŗiem ir

ministrija, Latvijas Institūts, Rīgas Ekonomikas augstskola un Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā. Pirmais Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums notika 2013.gadā un pulcēja vairāk

Pirmais Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums pulcēja vairāk nekā 350 latviskas izcelsmes uzņēmējus, pētniekus, finansistus, inženierus un citus profesionāļus no 21 valsts / FOTO: LETA

tēlu un izaugsmi ārpus Latvijas robežām."

Sasaistē ar forumu 9. jūlijā Rīgā tiks organizēta Ārvalstu uzņēmēju tikšanās, kurā aicināti piedalīties Latvijas izcelsmes uzņēmēji un dažādu nozaļu speciālisti no visas pasaules, savukārt 8. jūlijā Rīgas Ekonomikas augstskolas

interese veidot jaunus sadarbības tīklus un uzņēmējdarbības iniciatīvas. Plašāka informācija par forumu, tajā skaitā reģistrācijas saite ir atrodamā mājas lapā: www.ieguldlatvija.lv. Bez rīkotājiem foruma plānošanā iesaistīta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, Latvijas Republikas Ekonomikas

nekā 350 dalībniekus no 21 valsts.

Papildu informācija:

Ilze Garoza,
Pasaules Brīvo latviešu
apvienības ģenerālsekretāre
E-pasts: ilze.garoz@pbla.lv
Tāl. +1 732 666 7613

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas zinātnieks nominēts Eiropas Izgudrotāju balvai

11. jūnijā Parīzē jau desmito reizi tiks pasniegta Eiropas Izgudrotāju balva, kam nominēts arī nopelniem bagātais latviešu izgudrotājs **Ivars Kalviņš** (*attēlā*). Šī ir pirmā reize, kad prestižajai zinātnes balvai ir nominēts zinātnieks no Latvijas. Tikas pasniegta balva arī "Populārā balsojuma" kategorijā, kuŗas uzvarētāju noteiks publiskais balsojums tiešsaistē, kuŗā var piedalīties ikviens.

Šī ir pirmā reize, kad nozīmīgajai balvai ir nominēts zinātnieks no Latvijas. Ivara Kalviņa slavenāko izgudrojumu vidū ir "Mildronāta" pamatā esošais melnlonijs, pretvēža imunostimulātors leakadīns un pretvēža medikaments belinostats. Kalviņš ir viens no pasaulē ražīgākajiem zinātniekiem medicīniskās biokīmijas jomā un kopumā var lepoties ar teju 260 izgudrojumiem un vairāk nekā 900 patentiem un patentu pieteikumiem.

Kalviņš 2006. gadā par saviem nopelniem zinātnē saņēmis Latvijas valsts augstāko apbalvojumu – Triju Zvaigžņu ordeni. Savu zinātnieka karjēru vairāk nekā 40 gadu garumā viņš ir veidojis, pētot, kā efektīvi ārstēt slimības, imitējot dabiskos ķīmiskos savienojumus. Kalviņa nozīmīgāko izgudrojumu pamatā ir veiksmīgi sintezēti organiskie savienojumi, kas atjauno vielmaiņas līdzsvaru.

"Ivara Kalviņa izcilā zinātniskā darbība ir veicinājusi nozīmīgus atklājumus medicīnā, palīdzot ārstēt nopietnas slimības ar preparātiem, kas imitē dabiskos savienojumus," sacīja Eiropas Patentu iestādes prezidents Benūa Batistelli, izziņojot Eiropas Inovāciju balvas finālistus. "Kalviņa kungs ir ne tikai viens no izcilākajiem izgudrotājiem Baltijas reģionā, bet viņa radošais talants ir apbrīnas cienīgs piemērs visas Eiropas inovāciju spēkam biomedicīnā."

Latvija Briseles muzejam dāvina latviešu kokli

17. maijā Latvijas pastāvīgā pārstāve Eiropas Savienībā Ilze Juhansone kopā ar Latvijas Radio 3 pārstāvi Gitu Lanceri Briseles Mūzikas instrumentu muzejam (MIM) uzdāvināja latviešu etnogrāfisko kokli.

"Šis ir īpašs gads Latvijai, jo tā ir uzņēmusies ES Padomes prezidējošās valsts lomu. Šajā kontekstā mums šķita pienācīgi dot Briselei un dalīties ar Eiropu ar

Laima Jansone ieskandina latviešu kokli

latviešiem tuvu un svarīgu lietu – mūsu kultūras mūzikālo mantojumu, kuŗa daļu veido šī kokle", sacīja I. Juhansone ceremonijā.

Pirms instrumenta dāvināšanas muzejam to ieskandināja latviešu izcilā koklētāja Laima Jansone studijas ierakstā, kā arī koncertā muzeja apmeklētājiem. Klātesošajiem par kokli un tās nozīmi Latvijas kultūrvēsturē pastāstīja Latvijas Radio 3 "Klasiķas" programmu vadītāja un folkloras eksperte Gita Lancere.

Mūzikas Instrumentu muzeja (MIM) Eiropas tautu instrumentu pārzinis Vims Bosmans puda neveltotu prieku par muzeja kolekcijas latvisko papildinājumu: "Mums ir īpašs prieks, saņemot šo kokli, jo līdz šim pie mums bijis tikai viens mūzikas instruments no Latvijas – stabule. Turklāt aizvadītajā nedēļā mūsu kolekcijai pievienojās vēl divas mazas keramikas svilpītes. Manuprāt, šie svilpaunieki ir jaukākie suvenīri, kādus izveidojusi Latvijas prezidentūra."

Dāvināmās kokles izgatavošana tika uzticēta etnogrāfisko kokļu meistaram Jānim Rozenbergam, kuŗš atklāj, ka tā bijusi milzīga atbildība. "Ar manām prasmēm un zināšanām šajā instrumentā bija jāieliek un jāpārstāv visa Latvijas valsts!", atzina meistars.

Baltijas valstis lūgs NATO izvietot to teritorijā pastāvīgu brigādi

Lietuvas armijas preses pārstāvis kapteinis Mindaugs Neimonts paziņoja, ka Lietuva, Latvija un Igaunija lūgs NATO vadībai izvietot pastāvīgu brigādi Baltijas valstīs, lai censtos savaldīt Krieviju. Kopīgā vēstulē visu trīs Baltijas valstu armiju komandieri ar tādu līgumu vērsīsies pie ASV spēku Eiropā komandiera ģenerāļa Filipa Briedlova:

"Baltijas valstu armiju komandieri ir vienojušies lūgt pastāvīgu NATO spēku izvietojumu Baltijas valstīs, reaģējot uz drošības situāciju reģionā. Mēs vēlamies panākt, ka brigādes lieluma vienībai pastāvīgi ir bataljons katrā no Baltijas valstīm." Brigādes lieluma vienību ierasti veido 2000-3000 kuŗavīru.

Katrā no trijām Baltijas valstīm kopš pagājušā gada ir izvietota

ASV kuŗavīru rota 150 personu lielumā. Pārējie sabiedrotie arī sūta savus kuŗavīrus uz mācībām reģionā, tomēr tas netiek darīts regulāri.

Starptautiskās mācības Open Spirit

18. maijā sākās starptautisko mācību *Open Spirit 2015* jūras faze, kuŗas laikā Tallinas līcī un Irbes jūras šaurumā meklēs un iznīcinās no Pirmā un Otrā pasaules kuŗa saglabājušos sprā-

dzenbīstamos priekšmetus.

Gadskārtējo mācību, kuŗas rotācijas kārtībā notiek kādā no Baltijas valstīm, uzdevums ir attīrīt kuŗošanas ceļus un zvejošanas rajonus no Baltijas jūras dzelmēs palikušajiem sprādzienbīstamajiem priekšmetiem, tādējādi samazinot iespējamos riskus. Starptautiskā operācija palīdz pilnveidot stābu, mīnu kuŗu un to ūdenslīdēju – atmiņtāju komandu sadarbību un savietojamību, taktiku un procedūras.

Latvijai jāuzņem bēgļi no Afrikas

Katru gadu tūkstošiem bēgļu no Lībijas pa Vidusjūru mēģina nokļūt Eiropā. Problēma ir kļuvusi tik aktuāla, ka Eiropas Savienība izstrādājusi speciālu programmu nelegālās imigrācijas ierobežošanai, rosīnot divos gados uzņemt 20 tūkstošus bēgļu un izmitināt viņus visā Eiropā. Latvijai būtu jāuzņem aptuveni 220 bēgļi, kuŗi jau ieguvuši šādu statusu, bet ES vēl nav iebrukuši, kā arī vēl 1,2% no tiem bēgļiem, kas jau ieradušies Eiropā. Latvija gan ir noraidoša pret ieceri par bēgļu kvotām, jo valstij ir ierobežotas iespējas uzņemt patvēruma meklētājus.

Latvija nepiekrīt obligātajām bēgļu kvotām, taču brīvprātīgi Latvijai tomēr jādome par patvēruma meklētāju uzņemšanu, intervijā LTV raidījumam *Rīta Panorāma* norādīja Ministru prezidente Laimdota Straujuma. Ir jādome par iespējām uzņemt bēgļus Latvijā, jo cilvēki no savām dzimtajām valstīm "nemūk prieka pēc", bet gan kuŗa un ekonomiskās krīzes dēļ. Latvijai būtu jādome, pie kādiem nosacījumiem uzņemt bēgļus un kur viņus izmitināt. Taču viņa noraidīja, ka tās varētu būt obligātās kvotas. Lai gan precīzu skaitu Straujuma nenosauca, taču puda, ka tie varētu būt mazāk par 200 cilvēkiem.

ASV atvērto durvju dienā iepazīstina ar Latviju

9. maijā Latvijas vēstniecība ASV sadarbībā ar Eiropas Savienības delegāciju ASV Eiropas kultūras mēneša ietvaros Vašingtonā kopā ar citām ES dalībvalstu vēstniecībām atvēra savas durvis apmeklētājiem, lai iepazīstinātu ar Latvijas kultūru, vēsturi, literatūru, tradīcijām, kā arī uzsvērtu, ka Latvija ir Eiropas Savienības prezidējošā valsts.

Uz lielā ekrāna apmeklētāji varēja vērot video par Dziesmu un deju svētkiem, jūgendstilu Rīgā, uzņēmējdarbības iespējām Latvijā, kā arī Latvijas – Austrijas hokeja spēli tiešraidē Pasaules meistarsacīkstēs. Apmeklētājus ar latviešu tautas dejām priecēja tautas deju ansamblis "Namejs", ar dziesmām folkloras kopa "Sudrabavots", savukārt klātesošos ar latviešu dzeju un prozu iepazīstināja Nora Ikstena, Liāna Langa un Margita Gailite. Visas dienas garumā interesentiem bija atvērta trimdas latvieša Laimoņa Eglīša gleznu izstāde "Retrospekcija".

Izveidots Saeimas ozolu dārzs

Saeimas tradicionālā pavasara talkā 15. maijā pie Satversmes sapulces prezidenta un pirmā Latvijas Valsts prezidenta Jāņa Čakstes dzimtas mājām "Auči" izveidots Saeimas ozolu dārzs. Pie mājām iestādīti arī pilādži un liepas, kā arī sakopta māju apkārtnē.

Top ozolu birzs

Talkā šogad piedalījās aptuveni 40 dalībnieku – Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece un Prezidija locekļi: Inese Lībiņa-Egnere, Andrejs Klementjevs, Gunārs Kūtris, deputāti Solvita Āboltiņa, Atis Leiņš un parlamenta dar-

binieki, kā arī 5. Jauniešu Saeimas deputāti. Pavasara talka ir ikgadēja Saeimas tradīcija, kas ir simboliska dāvana Latvijai, svinot mūsu valsts neatkarības atjaunošanas gadadienu. Šo tradīciju iedibināja bijušais Saeimas priekšsēdis Indulis Emsis. Pēc viņa iniciatīvas 2007. un 2008. gada pavasarī Saeimas deputāti un darbinieki atjaunoja rudens vētrās izpostīto Jūrmalas kāpu aizsargjoslu. 2009. gada talkā ar ātri augošām apsēm tika apstādīti vairāk nekā divi hektari zemes, bet gadu vēlāk netālu no Engures tika iestādīts jauns priežu mežs. Savukārt pēdējos gados Saeimas deputāti un darbinieki sakopa Jāņa Čakstes dzimtas māju apkārtni.

Jaunieši no ASV un Kanadas praksē Latvijas kultūras un izglītības iestādēs

"Latvieši pasaulē" – muzejā un pētniecības centrā darbu uzsākuši pirmā Amerikas latviešu apvienības (ALA) sadarbībā ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju izveidotās vasaras prakses programmas dalībniece Astra Dāboliņa no ASV. Kopskaitā no maija līdz augustam astoņās Latvijas kultūras un izglītības iestādēs prakses darbā piedalīsies 16 jaunieši no ASV un Kanadas vecumā no 18 līdz 29 gadiem.

Amerikas latviešu apvienības finansiāli atbalstītās programmas mērķis ir veicināt ASV dzimušo Latvijas izcelsmes jauniešu latvisko piederību un saites ar senču dzimto zemi, kā arī nodrošināt tiem iespēju gūt profesionālu un sadzīves pieredzi Latvijā. Kā norāda Amerikas latviešu apvienības Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe, atsevišķos gadījumos stipendātiem būs iespēja iegūt jaunu profesionālo pieredzi savā profesijā, ko tie apguvuši ASV un Kanadā.

Multikultūrālā diena Islandē, Reikjavīkā

Pirmo reizi Multikultūrālajā dienā Islandē piedalījās arī Latvija. Reikjavīkas domē blakus citām zemēm un tautām bija arī Latvijas stends.

Šajā sarīkojumā bija latviska atmosfāra, kuŗu apmeklētāji atzinīgi novērtēja, kā arī visiem garšoja latviešu pīrāgi, rupjmaizes kārtotums, "Vecrīgas" ābolu plātismaize un piparmētru/liepziedu tēja.

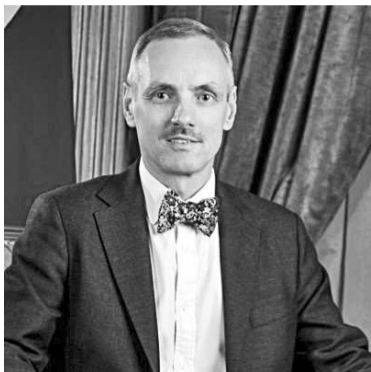
(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Latvijas vēstnieks Zviedrijā tiek ar latviešiem Ūmeo

Latvijas vēstnieks Zviedrijā Gints Jegermanis viesojās Ūmeo, lai iztirzātu Latvijas prezidentūras ES Padomē darbību, tiktos ar vietējiem latviešiem un apspriestu abu valstu sadarbības iespējas biznesā, kultūrā un izglītībā. Vizīti palīdzēja sagatavot Latvijas goda konsuls Ūmeo Pēteris Šelds.

Gints Jegermanis

G. Jegermanis un P. Šelds tikās ar Vesterbotenas lēņa gubernatori Magdalēnu Andersoni. Sarunā tika apspriesta pieredze, kādu Rīga un Ūmeo guva Eiropas kultūras galvaspilsētas gada laikā. Tāpat tika runāts par to, kā veicināt sadarbību starp abu valstu sabiedrībām, izmantojot goda konsula klātbūtni šajā apkaimē. G. Jegermanis uzstājās Ūmeo universitātes Ārpolitikas biedrībā ar lekciju par Latvijas prezidentūru ES Padomē. Olidhemas baznīcā vēstnieks un goda konsuls tikās ar Ūmeo latviešiem.

LNSO un koris Latvija koncertē Parīzē

Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris (LNSO) 2014./2015. gada sezonas priekškaru aizvēra ar atbildīgu koncertu Parīzes Elizejas lauku teātrī, kur 18. maijā diriģenta Andra Pogas vadībā tika atskaņots Džuzepes Verdi *Rekviems*.

Andris Poga

Atskaņojumā piedalījās Valsts akadēmiskais koris *Latvija* un četri solisti – soprāns Aga Mikoļaja, mecosoprāns Oļesja Petrova, tenors Džordžo Berudži un bass Rikardo Dzanellato.

Verdi *Rekviems* ir ne tik daudz mūžīgās gaismas spogulis, cik laicīgas pārdomas rosinošs iespaidīgs un drāmatisks opuss, kas klausītājam sagādā neizmirstamus emocionāla pārdzīvojuma brīžus. Ar šo koncertu LNSO sevi ieraksta Parīzes kul-

tūras notikumu vēsturē. Verdi *Rekviema* atskaņojums ar spožo solistu sastāvu Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē kultūras programmas laikā lielā mērā iespējams, pateicoties diriģenta Pogas aģentūrai *PIAS (Productions Internationales Albert Sarfati)*. Sadarbība ar aģentūru turpināsies arī augustā, kad orķestris atkārtoti pieteiks sevi Francijas publikai festivālā *Les Pianos Folies du Touquet-Paris-Plage*.

Latviešu skolā Maskavā beidzas divdesmit pirmais mācību gads

16. maijā Latviešu skolā Maskavā svinēja mācību gada nobeigumu. Sarīkojuma viesiem tika demonstrēta skolas audzēkņu, to vecāku un radošās komandas sagatavotā modes skate "Pastāvēs, kas pārvērtīsies". Skolēnu uzdevums bija no otrreiz izmantotajiem materiāliem izveidot tematisku tērpu. Tāpat skolēni iesaistījās dažādās rotaļās un atrakcijās. Sarīkojuma laikā bija iespējams apskatīt skolas audzēkņu radošo darbu izstādi, kas bija tapusi mācību gada laikā.

Latvijas vēstniece Krievijas Federācijā Astra Kurme apsveica skolēnus, to vecākus un skolas radošo komandu ar sekmīgi pabeigto mācību gadu. Vēstniece uzsvēra, ka skolas veiksmīgo darbību apliecina gadu no gada augošais skolēnu skaits, kas aizņējis mācību gadā sasniedza piecdesmit bērnu. Latviešu skola Maskavā darbojas Ritas Sniedzes vadībā.

Svētdienas skola Maskavā tika dibināta 1994. gadā pēc dzejnieka un vēstnieka Jāņa Petera ierosinājuma, kuŗa ideju ir atbalstījuši un turpinājuši visi Latvijas vēstnieki Krievijā – Imants Daudišs, Normans Penke, Andris Teikmanis, Edgars Skuja un Astra Kurme.

Festivāls Baltica 2015

No 15. līdz 19. jūlijam Latvijā notiks starptautiskais folkloras festivāls *Baltica 2015*. Festivālā piedalīsies etnografiskie ansambļi, folkloras kopas, tautas mūzikas grupas, stāstnieki un citi individuālie izpildītāji. Šogad *Baltica* dalībnieku skaits būs lielākais festivāla vēsturē – 3500. *Baltica 2015* tema būs "Mantojums". *Baltica 2015* mākslinieciskā vadītāja ir Māra Mellēna.

Māra Mellēna

Cēsis apskatāmi diasporas latviešu mākslinieku darbi

Līdz š. g. 21. jūnijam "Pasaules latviešu mākslas centra" (PLMC) izstāžu zālē Cēsis, Lielā Skolas ielā 6, vēl ir iespējams apskatīt atklāšanas izstādes darbus (*attēla*).

Izstādē pārstāvēti vecākās paaudzes mākslinieki J. Annuss, J. Gailis, J. Kalmīte, F. Milts, N. Strunke, kā arī to mākslinieku darbi, kas attīstījušies ārpus Latvijas – L. Mieriņš (Anglija), G. Puriņš, G. Roze, O. Šteiners (ASV), Māris Raudziņš (Austrija) u.c. Apmeklētāji var iepazīties ar mazāk zināmu mākslinieku L. Stepes, A. Nukšas, J. Mintika zīmējumiem, ofortiem, instalācijām.

Eiropas Padomē un Elzasas reģionā koncertē Rīgas kamerkoris Blagovest

No 10. līdz 17. maijam par godu Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē ar vairākiem koncertiem Francijas Elzasas reģionā viesojās Rīgas pareizticīgo kamerkoris *Blagovest*. Kamerkoris dibināts 1990. gadā, un tajā apvienojušies dažādu Latvijā dzīvojošu tautību dziedātāji – gan profesionāli, gan amatieři.

Kamerkoris *Blagovest*

14. maijā koris uzstājās Francijas pilsētas Savernas Protestantu baznīcā. Koncerta programmā bija gan sakrālās, gan laicīgās mūzikas skaņdarbi, gan arī latviešu korpmūzikas klasika un tautasdziesmas. Koris izpildīja Lūcijas Garūtas, Jāzepa Vītola, Aleksandra Arhangeļska un Georga Pelēča skaņdarbus, kā arī piešķīra savu īpašo skanējumu Sergeja Rachmaņinova un Alfrēda Šnitkes mūzikālajiem šedevriem.

12. maijā *Blagovest* ar latviešu komponistu dziesmām uzstājās Eiropas Padomes Ministru komitejas sanāksmju zālē. 16. maijā Rīgas kamerkoris kopā ar Strasbūras Filharmoniskā orķestra kori piedalījās Strasbūras katedrāles tūkstošgadei veltītā koncertā Strasbūras katedrālē.

Ķīnā milzīga interese par Latvijas daiļamatniecību

Astoņi Latvijas amatnieki Ķīnā piedalījās Tjandziņas Televīzijas skatītāju festivālā, reprezentējot Latviju – prezidējošo valsti Eiropas Savienības Padomē un vienlaikus pārstāvot Latvijas Etnografisko brīvdabas muzeju. Amatnieku prasmi prezentāciju televizoru ekrānos tiešraidē vēroja aptuveni 28 miljoni skatītāju visā Ķīnā.

Tjandziņas Televīzijas skatītāju festivāla apmeklētājiem divu dienu garumā bija iespēja klātienē vērot, kā top dzintara rotas, kokgrebumi, pinumi, māla trauki un citi rokdarbi, kas Latvijā parasti atrodami Brīvdabas muzeja rīkotajā Latviešu tautas lietišķās mākslas gadatirgū, dažādos amatnieku tirdziņos un suvenīru veikalos. Ikvienam interesentam bija iespēja arī pašam iemēģināt roku kādā no latviešu tradicionālajiem amatiem, kā arī iegādāties amatnieku līdzīgu paņemtos rokdarbus.

Tokijā notiek Latvijas dizaina un mākslas nedēļa

No 13. līdz 20. maijam Tokijā, galerijā *Athalie*, notika Latvijas dizaina un mākslas dienas, ko organizēja Latvijas vēstniecība Japānā.

Latvijas dizaina un mākslas nedēļā tika demonstrēta mākslas galerijas *Putti* veidotā ceļojošā latviešu mūsdienu dzintara rotu izstāde, kuŗā ar darbiem bija pārstāvēti mākslinieki Andris Lauders, Guntis Lauders, Māris Auniņš, Māris Sustīņš un Valdis Brože. Izstādes apmeklētāji aplūkoja Latvijā ražotos izstrādājumus – *anē-angel* traukus, Studijas *Naturals* linu apģērbus un studijas *Ars Tela* linu šalles, *POMPIDOO* inovatīvās fotosomas u. c.

Grupa *Baltie lāči* pie latviešiem Ģērnsijā

Kādā aprīļa ritā grupa *Baltie lāči*, enerģijas pārpilni un starojoši, uzsāka jau kopš ziemas plānotu ceļojumu, lai no Rēzeknes, vēl iegriežoties Aglonā un lūdzot Dievmātes aizbildību tālajam ceļam, šķērsotu teju visu Eiropu un nokļūtu tālākās zemēs.

Aldis, Gregs, Arnis un Andris devās ciemos pie latviešiem Ģērnsijā – Lielbritānijas salā La-

manša jūras šaurumā netālu no Francijas krastiem, lai kopā ar tautiešiem svinētu Latvijas Neatkarības atjaunošanas gadadienu. Svētku kulminācija Ģērnsijas salā bija Latvijas valsts karoga pacelšana mastā salas galvaspilsētā Sentpiterportā. Tulpju ieskauda aplūgšana krustojumā līdzās Anglijas karalistes karogam plīvoja Latvijas valsts karogs.

Rotko glezna pārdota par 46,5 miljoniem dolaru

Daugavpili dzimušā abstraktā ekspresionisma mākslinieka Marka Rotko glezna *Untitled (Yellow and Blue)* ("Bez nosaukuma (dzeltens un zils)") tika pārdota *Sotheby's* izsolē Ņujorkā par 46,5 miljoniem ASV dolaru (41,4 miljoniem eiro).

Šī 2,42 m garā un 1,86 m platā glezna pabeigta 1954. gadā, un izsoles rīkotāji bija to novērtējuši ar 40 līdz 60 miljoniem dolaru (35,6 līdz 53,4 miljoniem eiro).

Venēcijas mākslas biennālē

56. Venēcijas mākslas biennālē Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde un vēstnieks Itālijā Artis Bērtulis atklāja Latvijas laikmetīgās mākslas izstādi "Ornamentālisms. Purviša balva. Latvijas laikmetīgā māksla" ar astoņu Latvijas mākslinieku piedalīšanos.

56. Venēcijas mākslas biennāles Latvijas paviljons *ARMPIT*, kas veltīts pašdarbniekiem ar zelta rokām, kuŗi savās garāzās nododas jaunradei un eksperimentiem, nepretendējot uz augstās mākslas statusu.

Izstāde ir daļa no Latvijas prezidentūras ES Padomē publiskās diplomātijas un kultūras programmas.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

PAR NĀKOTNES NAMU

Atklāta vēstule Latvijas valsts augstākajām amatpersonām par Latvijas Okupācijas muzeja Nākotnes nama būvniecību

Latviešu centrālo organizāciju apvienība ārzemēs – Pasaules Brīvo latviešu apvienība un tās dalīborganizācijas vērsas pie jums saistībā ar 20 arhitektu 2015. gada 3. martā parakstīto un kultūras ministrei Dacei Melbārdes kundzei adresēto vēstuli “Par Okupācijas muzeja ēkas un Strēlnieku laukuma ansambļa aizsardzību un saglabāšanu” un tai sekojošo diskusiju sabiedrībā un Latvijas plašsaziņas līdzekļos.

Vēršamies pie jums ar aicinājumu nepieļaut Gaismas pils arhitekta Gunāra Birkerta projektētā Okupācijas muzeja Nākotnes nama būvniecības apstādīšanu.

Latvijas Okupācijas muzeja izveidi 1993. gadā ierosināja ārzemju latviešu iniciatīvas grupa vēsturnieka Ph. Dr. Pauļa Lazdas un ķīmijas zinātnieka profesora, pedagoga Ph. Dr. Gundegas Micheles vadībā. Divdesmit divos gados muzejs sekmīgi un ar panākumiem saglabājis un apkopojis mūsu valsts traģisko 20. gadsimta notikumu liecības, nepieļaujot aizmirst šo vēstures posmu, savukārt ārzemju latviešu sabiedrība šai laikā Okupācijas muzeju ir uzturējusi ar saviem ziedojumiem, ieguldot muzejā un tā darbības nodrošināšanā vairāk nekā sešus miljonus eiro.

2008. gadā Rīgas pilsētas būvvaldē tika apstiprināts Gunāra

Birkerta skiču projekts Latvijas Okupācijas muzeja ēkas rekonstrukcijai (Nākotnes nams), un kopš tā laika līdz šodienai ziedojumos šī projekta īstenošanai ārzemēs ziedoti vairāk nekā pusotrs miljons eiro. Okupācijas muzeja rekonstrukcijas tehniskais projekts ir iesniegts izskatīšanai Rīgas pilsētas būvvaldē.

Sobrīd, kad pēdējā šī projekta attīstības stadijā notiek neargumentēti, brīžiem pat nepatiesi un maldinoši mēģinājumi to apturēt, vēlamies uzsvērt, ka projekta apturēšana nozīmētu ne tikai daudzu ieguldītu darba gadu un vairāk nekā 6300 ziedotāju ieguldītu līdzekļu zaudējumu (daudzi ir mērķziedojumi tikai šim

konkrētajam Nākotnes nama projektam), bet arī uz vairākiem gadiem tiktu aizkavēta vai pat apdraudēta muzeja spēja pasaulē pilnvērtīgi stāstīt Latvijas stāstu, lai pretotos tiem, kas ar agresīvu propagandu to cenšas noliegt.

Šāda rīcība ir nepieļaujama, tāpēc PBLA atkārtoti pauž atbalstu Latvijas Okupācijas muzeja iecerei būvēt Gunāra Birkerta projektēto Nākotnes namu. Latvieši ārzemēs ir bijuši lielākie Okupācijas muzeja atbalstītāji, tāpēc vēlas uzsvērt, ka ir nepieļaujama šī muzeja “aizbīdīšana perifērijā” vai plānotā apjoma samazināšana, citiem vārdiem, muzejam uz visiem laikiem jā-

paliek šai centrālajā novietojumā Vecrīgas pašā sirdī – Strēlnieku laukumā, un tam jādod iespēja šajā vietā pilnvērtīgi funkcionēt.

Ar patiesu cieņu **Jānis Kukainis**, PBLA priekšsēdis; **Pēteris Blumbergs**, Amerikas Latviešu apvienības priekšsēdis; **Andris Kēsteris**, Latviešu Nacionālās apvienības Kanadā priekšsēdis; **Kristīne Saulīte**, Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē priekšsēde; **Aldis Austers**, Eiropas Latviešu apvienības priekšsēdis; **Daina Gūtmane**, Dienvidamerikas un Karību reģiona latviešu apvienības priekšsēde; **Lauma Vlasova**, Krievijas Latviešu kongresa priekšsēde

Valters Nollendorfs:
“Ceļā uz Nākotnes namu sperts ļoti svarīgs solis.”

Pirmdien, 11. maijā, Rīgas pilsētas būvvaldē tika iesniegts Latvijas Okupācijas muzeja rekonstrukcijas tehniskais projekts. Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs to komentēja:

“Tā ir ļoti laba ziņa, ko esam gaidījuši nu jau vairāk nekā divus gadus. Protams, vajadzīgs būvvaldes lielais sarkanais zīmogs. Un, protams, būvvaldes izsniegto būvatļauju var apstrīdēt mēneša laikā. Tātad dažādu iemeslu dēļ ceļš uz Nākotnes namu vēl arvien nav noiets, bet ļoti svarīgs solis ir sperts. Noskaņojums: piesardzīgs optimisms. Pēc būvatļaujas saņemšanas Valsts nekustamo īpašumu aģentūra rīkos iepirkuma konkursu būvdarbiem, kur atkal iespējami apstrīdējumi un ar tiem saistītie aizkavējumi, ko esam tik bieži piedzīvojuši. Taču, ja viss iet gludi, būvdarbi varētu sākties vēl šogad. 2017. gada pavasarī arī būtu vēl pieņemams, lai iekārto-

tu muzeju un sagatavotos 2018. gadam, kad Latvija svinēs savu simtgadi, bet muzejs – ceturtdaļsimtgadi.

Joprojām uzskatu, ka 20 Latvijas arhitektu vēstulē izteiktie iebildumi nav pamatoti, rūpīgi iepazīstoties ar Latvijas Okupācijas muzeja darba specifiku un arhitektu plāniem, bet izteikti ļoti vispārīgi, pat nepatiesi, maldinoši, apvainojoši.

Varbūt sagādīšanās, bet *Laika* un *Brīvās Latvijas* 16.–22. maija numurā lasu arhitektes Zaigas Gailis izteikumus par Latvijas Okupācijas muzeja rekonstrukcijas projektu un sastopos ar tādu teikumu: “Kad kopā ar Rīgas būvvaldes vadītāju projektu izpētījām, bijām šokā, cik tas neprofesionāls.”

Tagad nu mana kārtā būt šokā. Arhitekta, kuŗa, 19 citu arhitektu atbalstīta, atklāti un skaļi paudusi viedokli, ka Nākotnes nama projekts jāaptur, runā ar Rīgas būvvaldes vadītāju, kuŗa vadītājam iestādei šais dienās

jāapstiprina Nākotnes nama tehniskais projekts. Un abi ir šokā, cik tas neprofesionāls. Tātad – neatbilstošs profesionāliem standartiem?

Varu saprast, ka arhitekta izmanto visus iespējamus līdzekļus, lai projektu apturētu. Un te laikam daudz kas atļauts. Bet Rīgas pilsētas būvvaldes vadītājs, kuŗam šis projekts jāapstiprina, jau it kā izteicis savu viedokli – projekts neprofesionāls. Nezinu, kādi ir Latvijas arhitektu ētikas un goda kodeksi. Zinu, ka tādi ir daudzās profesijās, arī manā. Taču pat vienkāršam ierindas cilvēkam var ienākt prātā, ka šāda viedokļu apmaiņa vai pat saskaņošana, lai panāktu ietekmi un iespaidotu iznākumu, vismaz nav ētiska, lai neteiktu vairāk. Tas ir līdzīgi kā advokātam iztiesājamās lietas labā vai tai par sliktu aiziet draudzīgi aprunāties ar prokuroru vai tiesnesi, kā to 2007. gadā, tiesa – fiktīvi, aprakstīja Jānis Brūklenis grāmatā “Tiesāšanās kā ķēķis”. Taču

Gunārs Birkerts:
“Darbam ir jāturpinās.”

“Pārsteidzoši, ka Rīgā vēl nodarbojas ar sabiedrības domas korupciju un zināmai sabiedrības daļai atkal parādās vēlme par sevi atgādāt Latvijai tradicionālo stilu. Pilsētas daļas plānojumam šī vēsturiskajā momentā ir uzdevums iekļaut esošo un paredzēt nākamo, iekļaut represētos cilvēkus

te līdzīga aprunāšanās notikusi, acimlasot – ne fiktīvi.

Sagaidām, ka Latvijas Okupācijas muzeja Nākotnes nama tehniskais projekts tiks izskatīts ļoti rūpīgi, lai tas atbilstu visiem normatīviem un drošības standartiem. Ceram – tas tiks izskatīts arī objektīvi un ne Rīgas pilsētas būvvaldes vadītāja šoka iespaidā. Būtu tiešām šoks, ja tā nebūtu.

Taču esam droši par Latvijas valdības pozitīvo nostāju. Diskusijā ar arhitektiem kultūras ministre Dace Melbārde ir paudusi skaidru atbalstu Nākotnes nama projekta tālākai virzībai.

un laiku, cerības un gaišu nākotni. Nākotnes nams atbilst abiem uzdevumiem. Tā ir izteikta metamorfozes arhitektūra. Strēlnieku laukuma plānošanai ir jāturpinās, ievērojot esošos kritērijus, un jābeidz sabiedrības smadzenes mazgāt ar profesionāli sagrozītu informāciju.”

Sagādījās, ka dienu pēc tehniskā projekta iesniegšanas būvvaldē tikāmies ar Saeimas Latvijas Okupācijas muzeja atbalsta grupu, kuŗa solīja visu iespējamo atbalstu projekta tālākajai virzībai. Galu galā 2006. gadā ar 2/3 vairākumu apstiprinātajā Latvijas Okupācijas muzeja likumā ēkas un tai piederošās zemes lietošanas tiesības ir ierakstītas Zemesgrāmatā par labu Okupācijas muzeja biedrībai “muzeja darbības nodrošināšanai un muzeja krājuma izvietošanai”. Ar to sākas mūsu tiesiskās palāvas pavediens.

ĒRIKS JĒKABSONS

Sievietes un brunotie spēki Latvijas Neatkarības kara laikā 1919.–1920. gadā

Pirmais pasaules karš Eiropā kļuva par izteiktu robežu sieviešu ienākšanai militārajā sfērā, turklāt – faktiski jau ar kara pirmajām dienām. Izņēmums nebija arī latviešu sievietes, turklāt latviešu strēlniece Līna Čanka vēlāk tika apbalvota ar Lāčplēša Kara ordeni. Sekojošie procesi (revolūcijas, pilsoņu un citi kari, sociālā katastrofa, terors) bijušās Krievijas imperijas teritorijā minēto tendenci tikai pastiprināja, un tas bija skaidri saskatāms arī Latvijā. Mūsdienās attīstītajās Rietumu un arī Krievijas historiografijā aktuāls un būtisks ir jautājums par sievietes piedalīšanos 20. gadsimta militārajos procesos un atsevišķos bruņotajos konfliktos, turklāt pēdējā laikā minētās problematikas pētniecība aizsāka arī Latvijā. Raksta mērķis ir atspoguļot zinātniskajā vēstures literatūrā līdz šim gandrīz praktiski neskarto sieviešu piedalīšanās faktoru militārajās norisēs Neatkarības kara laikā, galvenokārt skatot jautājumu no Latvijas armijas skatpunkta. Armijas apgādes darbā sievietes aktīvi iesaistījās jau 1919. gada rudenī, bet 1919. gada 22.–25. septembrī pēc Lielbritānijas bruņoto spēku parauga tika izveidots īpašs Sieviešu palīdzības korpuss, un tieši šī organizācija bija iecerēta, lai iesaistītu sievietes valsts aizsardzības darbā jeb konkrēta, ierobežota atbalsta sniegšanā bruņotajiem spēkiem (rūpes par karavīru apgādi un garīgo atpūtu, ziedojumu vākšana, kritušo un mirušo karavīru apbedīšanas organizēšana u. c.). Tomēr tas ir jautājums, kurš prasa atsevišķu pētījumu, turklāt reāli sieviešu aktivitātes valsts aizsardzības darbā izgāja tālu ārpus Sieviešu palīdzības korpusa darbības robežām. Tādēļ šajā rakstā galvenā uzmanība pievērsta tieši dažādā ceļā ar militāro dienestu saistīto sieviešu darbībai (ierinda, medicīniskais dienests, kancelejas un apkalpojošās sfēras amati, izlūki). Kopīgā konteksta izpratnei vispārīgi iezīmēta arī sieviešu piedalīšanās bruņotajā cīņā ienaidnieka pusē vai tā atbalstīšanā, kā arī dalība bruņotās noziedzīgās pasaules dzīvē, kas arī bija vistiesākās kara sekas (minētie jautājumi nākotnē arī pelna plašākus, atsevišķus pētījumus).

Armijas ierindā. Vallija Veščūna. 7. Siguldas kājnieku pulka dižkareivis Vallija Veščūna ir vienīgā līdz šim zināmā sieviete, kuŗa Latvijas Neatkarības kara laikā, līdzīgi kā Līna Čanka un citas pasaules kara laikā strēlnieku vienībās, bija nevis žēlsirdīgā māsa vai izlūks, bet ierindas karavīrs Latvijas armijas kaujas daļā. Valērija Vallija Veščūna dzimusi 1902. gada 3. oktobrī Bulduros, lietuviešu tautības Auces policijas urjadņika, vēlāk – Vecmoku muižas pārrauga Konstantīna un viņa Rīgā dzimušās sievas, latvietes Martas Elizabetes, dzimušās Jansones ģimenē. Tieši otrais vārds Vallija kopš 1919. gada oktobra tika lietots kā

pirmais un, parasti, arī vienīgais, kaut arī oficiālajos dokumentos bija otrādi. Pati viņa minēto izskaidroja ar to, ka laikā, kad iestājies armijā, pārējie karavīri viņu saukuši par “kareivi Valliju”, kas saglabāties arī vēlāk, kaut arī “istais vārds bija Valērija”.

Apkopojot nedaudz atšķirīgo avotu sniegto informāciju, var konstatēt sekojošo: Bermonta karaspēka uzbrukuma laikā meitene, kas mācījās skolā, Rīgā dzīvoja viena, jo vecāki atradās Jūrmalā. 1919. g. 9. oktobrī – savas dzimšanas dienas rītā – Vallija devās uz veikalu, lai pirms ģimnazijas iegādātos pret kartīti izsniedzamo maizes devu. Viņa pati stāstīja: “Pēc maizes ejot, uzņāca savāda vēlēšanās iekļūt iekšpilsētā, kuŗa bija pārpildīta kareivjiem. Daugavmalā bija priekšējās pozīcijas. Nemanot nokļuva Grēcinieku ielā, gandrīz pie pašas pirmās ugunslīnijas. Lodes svilpodamas atsitās namu sienās. Nebija ne mazākās domas, ka varu krist lodēm par upuri. Bija savāda drošība.” Kāds virsnieks, kā vēlāk noskaidrojās, virsleitnants Grīnbergs, ierau-

kam bija izgāzta siena. Vēl šodien esmu kāra uz saldumiem... Pacēlu, jo ēst taču gribējās. Dzirdēju, ka viens karavīrs lūdz, lai dodot viņam arī. Aiznesu. Tādi lūgumi sāka birt no visām malām, un es gardumu iznēsāju visu dienu līdz pat vakaram.” Citā intervijā, vēl 1927. gadā, viņa sacīja: “Mēģināju karavīriem izpalīdzēt, ar ko vien varēju. Sāku ar papirosu pieņemšanu, tad ar patronu piegādāšanu un beidzot palīdzēju, ar ko vien varēju.” Sadraudzējies ar kādu karavīru grupu, kas sākuši rādīt, kā jāapietas ar šauteni, un meitenei tas iepaticies (šaut mācījusies, par mērķi izmantojot uz kāda kioska jumta nostādītu rotaļlietu rūķīti), turklāt: “Tā kā biju nonākusi spaidīgos apstākļos, nolēmu palikt pie kareivjiem. Viņi ar mani, par manām pulēm, dalījās kopējā azaidā. Tā iemantoju draudzību, un drīz vien pozīcijās runāja par “Valliju”. Kad pienāca īpašs rīkojums privātpersonām atstāt pozīcijas, karavīri viņu aizstāvējuši: “Ko tu viņu raidi prom? Tā taču mūsu jaunkundze!” Un Vallija palika.

vēlēšanās bija – stāties kritušā kareivja vietā.” To viņa arī darīja, lūdzot ieskaitīt pulkā par brīvprātīgo. Sākumā ticis atteikts, jo “sievietes kā brīvprātīgos nepieņemot”, tomēr, “pēc dažu dienu novērošanas un citu kareivju pamudināts”, virsnieks viņu pieņēmis 3. bataljona 3. rotas 1. vada karavīru sarakstos kā kareivi “Valliju”. Sekojušas cīņas Daugavmalā: “Biju jau pie visām grūtībām pieradusi. Lai man kā sievietei kareivji – vīrieti – nedarītu pāri, no priekšniecības pār mani tika iecelts tā saucamais “pērminderis”, kāds vecāks virs-seržants Eglēns. Sākumā mans kareiviskais ietērs bija raibs – brunči, cepure un “Varšavas” viesnīcā sadabūts praķis ar garām piedurknēm. Izskatījies ne pēc sievietes, ne vīrieta. Vēlāk brunčus pārmainīju uz biksēm un ieguvu arī šineli. Matus neaizskāru, tos nēsāju, gludi apvītus ap galvu. 1935. gadā jautāta par pārējo karavīru attieksmi pret viņu kā sievieti, Vallija atbildēja: “Visādi var domāt par meiteni puīšu barā, bet patiesībā es toreiz nebiju meitene. Es biju

vas piegāršu, gaļa gāja labi pie sirds.” Sekoja Pārdaugavas atbrīvošana, turklāt šeit viņa kopā ar vēl vairākiem karavīriem nosūtīta izlūkgājienā, taču Baložu ielā nokļuvuši slazdā – bermontieši ievērojuši gar māju sienām lieņošos izlūkus. Vīrieti bēguši, pārlecot pāri sētai, bet Vallija nepaspēja. Atskanējuši saucieni “Halt!” Izlēmusi ar labu nepadoties: “Četras patronas nolēmuši bermontiešiem, piekto sev.” Tomēr, skrienot gar māju sienām, izdevies sastapt vēl divus savējos un kopā izglābties. Vēlreiz Vallija nopietnās grūtībās nokļuva kauju laikā pie Ozolmuižas Jelgavas apkārtnē. Vads, ejot pa krūmiem un slēpjoties gar siena kaudzēm, devies izlūkos. Karavīri iegājuši kādās bermontiešu tikko atstātās lauku mājās, pajautājuši “ko ēdamu”, bet tajā brīdī pret māju atklāta spēcīga uguns un visi metušies pa klaju lauku un grāvjiem atpakaļ pie savējiem. Taču Vallija skrienot apmaldījusies: “Pienāca vakars, un ar lielām grūtībām sameklēju savējos. Atgriezoties muižā, kur mūsējie stāvēja, sargpostenis mani bija noturējis par ienaidnieka izlūku un bezmaz nošāva. Mana laimīgā atgriešanās visus kareivjus sevišķi iepriecināja.”

19. novembrī pulks forsēja Lielupi pie Plāņu muižas un kareivis Vallija bija viens no pirmajiem arī durkļu uzbrukumā ienaidniekam. 1922. gada 25. jūnijā pulka gadasvētkos Alūksnē viņu par šajā kaujā parādīto varonību apbalvoja ar Lāčplēša Kara ordeni: “Kaujā ar vāciešiem izlūkgājienā uz Plāņu mājām, pārejot Lielupi pie nodegušā koka tilta, neskatoties uz stipru un iznīcinošu ienaidnieka flinšu un ložmetēju uguni, pirmā pārskrēja upi un atklāja uz pretinieku uguni, aizraudama sev līdzī pārējos kareivjus un kopā ar citiem, neraugoties uz ienaidnieka pārspēku, izsita viņu no Plāņu mājām, saņemdami gūstekņus un šautenes.” Turklāt pulka komandiera ieteikumā par apbalvošanu bija minēts arī tas, ka dienu iepriekš – 18. novembrī, kad vācu kolonna, virzoties pa Klosteres ceļu, uzdūrās uz mūsu ložmetējiem un patvērās grāvjos, Vallija, “rādīdama personiskas drošsirdības piemēru, viena no pirmajiem sāka skriet uz ienaidnieka pusi, aizraujot sev līdzī izlūkus no 9. rotas un atklājot uguni uz bēgošajiem ienaidniekiem, kuŗš pameta vairākus kritušos, saņemdamā kopā ar citiem divus ienaidnieka ložmetējus.”

Pēc tam Vallija piedalījās pulka kaujās līdz pat Lietuvas teritorijai. Tur “par drošsirdību kaujās un apzinīgu dienesta izpildīšanu” sekoja paaugstinājums dižkareivja dienesta pakāpē, kas ticis pasludināts ierindas priekšā. Tas, ka “skukis dabūjis paaugstinājumu, gan vienam otram nav bijis par prātam”. Uzreiz pēc tam pulks atgriezās Jelgavā, kur Vallija Ziemsvētkos – 1919. gada 25. decembrī – tika atvaļināta.

(Turpinājums sekos)

Kurzemes latviešu strēlnieku bataljona strēlnieces Līna Čanka (pa kreisi) un Jevgeņija Možeiko, 1916. g. frontē pie Rīgas

dzijis manu nelūgto ierašanos, uzsauca man – “skukī, vācies prom, citādi Tu dzīva no šejienes neaiziesi, kritīsi lodēm par upuri”. “Man nebija ne mazākās sajēgas, kas ir nāve, bet to drīz sapratu. Kareivju rīcība man iepatikās un sāku novērot viņu darbus.” Jau mūža novakarē viņa papildināja šo ainu šādi: “Kādu dienu gāju pa Rīgas ielām, ļoti gribējās ēst. Pēkšņi dzirdu: “Skukī, ej projām, Tevi taču nošaus!” Nesapratu, kāpēc un kas mani šaus, nekā ļauna taču neesmu darījusi. Tad ieraudzīju zemē šokolādi – veikalam blakus lai-

Jau pirmajās dienās viņa tieši saskārās ar nāvi: “Manā acu priekšā granātai sprāgstot, ar šķembeli nosita kādu kareivi. Nebēdājot par briesmām, pieskrēju pie nāvīgi ievainotā kareivja. Satverot viņa galvu, kas, krītot uz nama akmeņa trepju pakāpjā, bija pārsista, pa rokām sajutu plūstam siltas asinis. Kareivis manās rokās mira. Sārtās asinis saviļņoja mani. Sirdī iedegās atriebības liesma. Te pirmo reizi mācījos saprast, kas ir nāve, kas ir pienākums pret tēvzemi. Man likās, ka esmu visdrošākā starp visiem kareivjiem. Vienīgā

tikai kareivis un dižkareivis. Nekādu romānu man nebija – par to varat pajautāt maniem karabiedriem!”

Pēc divu nedēļu cīņām Daugavmalā ierakumos pulks tika pārvietots uz Spilves pļavām pie Bolderājas. Pēc kārtējās ienaidnieka artilērijas apšaudes Vallija nomaļā vietā atradusi trīs smagi ievainotus latviešu karavīrus, kuŗiem sniegusi pirmo palīdzību, bet tie noturējuši viņu par žēlsirdīgo māsu. No Bolderājas viņai atmiņā palika gadījums, kad kareivji darvas katlā vārījuši sivēna gaļu: “Neskatoties uz dar-

“Sadarbības platforma”

Laumu Celmu uzklausa Inese Raubiške

Liepāja, A. Puškina 2. vidusskola – šeit biedrība “Sadarbības platforma” īsteno kārtējo projektu “Integrācijas ABC-2” – skan krievu, ebrēju, baltkrievu, ukraiņu tautas mūzika, tiek dejas un dziedātas šo tautu dejas un dziesmas (uzstājas dažādu tautu folkloras kopas). Ar konkrēto integrācijas projektu saistīto nevalstisko organizāciju vadītāji stāsta un analizē savu darbu, dalās pieredzē... citā zālē folkloristi skolēnus iesaista interaktīvā, izglītojošā sarīkojumā “Raksti un zīmes”, visi kopā veido aplikācijas tehnikā vērienīgi garu (Lielvārdes) jostu...

Biedrības “Sadarbības platforma” valdes priekšsēde **Lauma Celma**:

Šodien, sadarbojoties nevalsts organizācijām, izveidota skaista, krāšņa diena Liepājā. Uzskatāmi parādījās tas, ka Latvijā dzīvojošie dažādu tautību cilvēki var lieliski sadarboties. Savulaik tas bija mans mērķis, izveidojot “Sadarbības platformu”, – radīt iespējas cilvēkiem sajūst, saprast, ka nevajag citam ar citu strīdēties, meklēt iemeslus domstarpībām, bet vajag rast kopīgus mērķus, un līdz ar to arī domstarpības izzūdis. Citam citu labāk izprotot, rodas normāla sadarbība.

“Sadarbības platforma” ir viena no biedrībām, kas aktīvi iesaistās ES atbalstītajās programmās, realizējot projektus, kas piedāvā izglīties, veicina integrācijas procesus un rosina sapratni starp dažādu tautu, kultūru un reliģiju pārstāvjiem. Lai tuvinātu un iesaistītu Latvijas kultūrtelpā tos trešo valstu valstspiederīgos, kuŗiem Latvija kļuvusi par mājvietu, no pērnā gada decembra līdz š. g. jūnijam tiek īstenots projekts “Integrācijas ABC-2”, kuŗa ietvaros aicinām uz plašām aktivitātēm – apmācī-

Krievu folkloras ansamblis “Jarilo” un baltkrievu kopienas “Mara” ansamblis “Ļubava”

bām un nodarbībām, lai apgūtu latviešu valodu, Latvijas kultūru un vēsturi.

“Sadarbības platforma” sadarbojas ar dažādām nevalstiskām organizācijām, kas strādā, lai palīdzētu uz Latviju atbraukušajiem trešo valstu valstspiederīgajiem iejusties sociālajā vidē. Tā ir kā kodols, kas ap sevi pulcē dažādas kultūras biedrības un nodibinājumus. Laika gaitā vienas organizācijas ir zudušas, citas nāk klāt, jo saredz iespēju veiksmīgi kopīgi darboties – kur atsevišķi mazām biedrībām nereti nav iespējas, apvienojoties tās var darīt lielus darbus. “Integrācijas ABC-2” gaitā mēs īstenojam **latviešu valodas apmācību**. Šajā projektā strādājošie pedagogi paši izstrādājuši programmas, jo viņiem izveidojusies pieredze darbā ar cittauteiņiem (tā ir samērā specifiska auditorija). Mums ir tā saucamais integrācijas kurss, kuŗā mērķtiecīgi **mācām Latvijas vēsturi un Latvijas likumdošanu**, lai iebraukušie cilvēki iepazītu vietu, drošāk sagatavotos naturalizācijas eksāmeņiem. Uzaicinājam ekspertus izvērtēt apmācību līmeni, un se-

cinājums – esam sagatavojuši cilvēkus naturalizācijas kārtšanai ļoti sekmīgi. Varu palepoties, ka vēsturi mums māca pasniedzējs, kas pirms pāris gadiem tika nominēts kā vēstures labākais skolotājs, kuŗu šim titulam bija izvirzījuši paši skolēni (nevis ierēdņi, bet paši skolēni). Viņš arī ierosināja izveidot speciālu mācību palīg līdzekli, vēstures ceļvedi tieši šai auditorijai. Idejas pamatā bija organizētās ekskursijas – vēsture ārpus skolas kabineta – uz Ložmetējkalni, “Airītēm” u.c. Ceram, ka mērķauditorija novērtēs ceļvedi, par ko ieinteresējušies arī latvieši. Braucot līdz ekskursijās, latvieši teikuši: “... paga, paga, bet mēs jau arī to nemaz nezinājām.” Gīdi nereti uzdod cittauteiņiem āķīgus jautājumus, un viņi pārsvarā zin atbildes. Tas ir stimulē gata-vot šādus projektus. Valodas un vēstures apmācība ir cieši saistīta arī ar informāciju par kultūras dzīvi Latvijā – festivāliem, dziesmu svētkiem, koncertiem un izstādēm, kur ko Rīgā var apmeklēt... Liendienās savu auditoriju vedām uz Brīvdabas muzeju, organizējam ekskursijas pa Vec-

rigu, saprotams, uz Rīgas Vēstures un kuŗniecības muzeju. Ārpus Rīgas – braucām uz Daugavpili, Valmieru, Jelgavu, šodien Liepāju... Neapšaubāmi, ka kultūras aspekti ir vieni no būtiskākajiem sabiedrības integrācijai, tādēļ arī tos akcentējam.

Trešais darba virziens – **informēšana par sociālo vidi**, piemēram, tikšanās ar dažādu ekumēnisko baznīcu pārstāvjiem, kur tiek stāstīts par ticību un

baznīcām Latvijā... kopīgo un atšķirīgo...

Vai auditorija, ar kuŗu strādājat (faktiski, kuŗu arī veidojat), raksturojama šādi – Latvijā dzīvojošie trešo valstu valstspiederīgie – Latvijas valstij lojāla sabiedrības daļa, ideālā variantā, cilvēki, kas iemīl (-ējuši) mūsu valsti un sirdi patur (-ējuši) savu dzimteni? (I.R.)

Jā. Ar tiem, kas nav lojāli Latvijai, mums vispār nav pa ceļam.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Rēzeknē no 17. līdz 19. jūlijam risināsies **Starptautiskais folkloras festivāls Baltica**, kuŗš populārizē tradicionālās kultūras vērtības caur mūziku, dziesmām un amatniecību. Mākslinieciskā vadītāja ir Māra Mellēna. Tā arī būs dāvana Rēzeknei, kuŗai šogad aprit 730 gadu jubileja.

Valkas kultūras nama izstāžu zālēs no 1. maija līdz 30. septembrim norisināsies Starptautiskā mākslas un kultūras biennāle “Dzīve”, kuŗas laikā atklās apjomīgu laikmetīgās mākslas izstādi “Es zinu, jūs, pusvientulīgie garā”. Projektā piedalīsies mākslinieki no Igaunijas, Lietuvas, Francijas, Krievijas, Ungārijas un Latvijas, kuŗi izstādes pētījumu tēmas atklās ar gleznu, grafiku, porcelāna darbu, tērpu dizaina un instalāciju palīdzību. Izstāžu kompozīcija būs veidota kā pētījums, lai aktualizētu latviešu literātu, Raiņa un Aspazijas biogrāfijas metus, viņu personības un ieguldījumu kultūrā, būvējot vai nojaucot robežas starp izdomājumiem un īstenību. Plašā ekspozīcija un katra mākslinieka individuālās pasaules redzējums, atklājot temu, parādīs mākslas neierobežotās iespējas.

Pierīgas mazajam piena pārstrādes uzņēmumam SIA „Mālpils piensaimnieks” Krievijas embargo rezultātā apgrozījums sarucis teju uz pusi un pagājušais gads noslēgts ar zaudējumiem. Situācija Latvijas tirgū ir ļoti mainījusies – veikalos plauktus piepilda lielražotāju produkcija, kas agrāk tika eksportēta. Lai konkurētu ar viņiem, nācās samazināt produkcijas pārdošanas un piena iepirkumu cenu.

Mārupes uzņēmums JZ Microphones (dibināts 2007. gadā) šobrīd iekaro pasaules līmeņa estrādes zvaigžņu sirdis un skaņu režisoru mīlestību. Tā ražotie mikrofoli atšķiras ar zelta sieta izmantošanu skaņas uztveršanā, kas nodrošina kristāltīru skaņu, bet īpašo skaņējumu nodrošina pareizs dizains un kapsula, kas tiek dēvēta par mikrofoli sirdi. Šobrīd tos izmanto mākslinieki un skaņu ierakstu studijas Amerikā, Ziemeļamerikā, Japānā, Krievijā, ar kuŗu rēķinās lielākais vācu mikrofoli ražotājs **Neumann**. Turklāt uzņēmums rēgulāri piedalās arī prestižajā pasaules lielākajā mūzikas produktu izstādē **NAAM**, kur nokļūt un saglabāt savu vietu nav nemaz tik vienkārši.

Siguldas ģimenes uzņēmums SIA “Siguldas saldējums”, tuvojoties vasaras sezonai, izstrādājis jaunu zīmolu un paplašina tirdzniecības vietas. No dabīgām izejvielām gatavoto saldējumu ir iespējams iegādāties uzņēmuma ražotnē (Pils ielā), arī tirdzniecības centrā „Sokolāde”, kā arī restorānā un eko veikalos Rīgā.

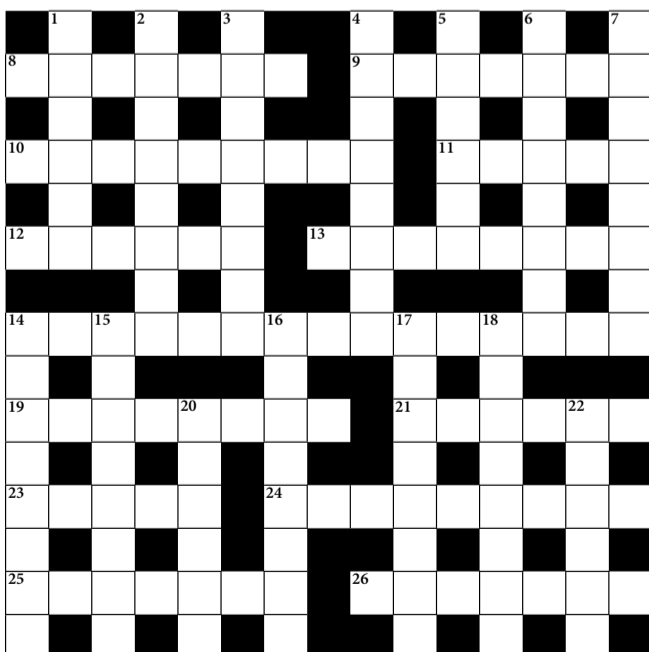
Siguldā, Krimuldas muižas parkā, atrasta dižākā egļu Baltijā, kuŗai ir 150 gadu, apkārtmērs 4,61 un augstums – 45 metri, informē Dabas aizsardzības pārvaldē (DAP). Tā aug dabas lieguma zonā un ir starp 30 dižākajām eglēm Eiropā. Dabas eksperts informēja, ka Igaunijā lielākā egļu ar monolītu stumbru reģistrēta ar 3,52 metru apkārtmēru, savukārt Lietuvā – ar 3,89 metru apkārtmēru.

No 1. jūnija sāks kursēt ekspresvilciens Dobeles-Jelgava-Olaive-Rīga. Ērti, ātri un lēti būs iespēja nokļūt galvaspilsētā un pēc tam atpakaļ mājās. Ir domāts par īpašu stāvparka izveidošanu Dobelē, lai tie, kas brauc no tālākas apkaimes, var atstāt tur savas mašīnas, lai uz Rīgu varētu braukt ar vilcienu.

Īsziņas sagatavojusi **Valija Berkina**

Sastādījis **JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)**

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 8. Annas Brigades atmiņu tēlojums “Akmeņu...” 9. Prātoja. 10. Valsts Eiropā – pasaules vecākā republika. 11. Lapu koki. 12. Franču komponists (1862-1918). 13. Viegls, gracioss. 14. Stambulas agrākais nosau-

kums. 19. Padziļinājums kādā virsmā. 21. Esence. 23. Cilšu grupa. 24. Latvijas Ministru prezidente. 25. Paspēlē. 26. Sēras.

Stateniski. 1. Redzamās daļas izveidojums. 2. Tāds, kas sastāv no daļām. 3. Atšķirība. 4. Zem-

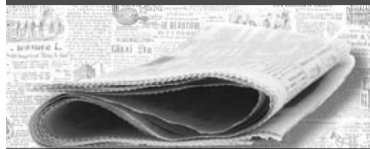
kopības speciālisti. 5. Frazeoloģisms, kuŗa nozīmei nav nekā kopīga ar vārda nozīmi. 6. Ciems Maskavas tuvumā, kur risinājās kauja Francijas un Krievijas karā 1812. gadā. 7. Cilvēku un transportlīdzekļu kustība. 14. Latvijas filmu festivāls Lielais.... 15. Daži. 16. Noslēpt aplūkot. 17. Nonāvēt ar automašīnu. 18. Zinātnieka darbs. 20. Līdzās. 22. Apaļš priekšmets, ko izmanto sporta spēlēs.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 19) atrisinājums

Līmeniski. 1. Karantīna. 5. Šīva. 6. Nota. 8. Kurši. 10. Osis. 11. Lamatas. 12. Less. 16. Efeja. 18. Rodeo. 20. Abati. 22. Emalja. 23. Peseta. 25. Omega. 26. Sloka. 27. Trase. 28. Sets. 30. Sofokls. 33. Sols. 37. Āpsis. 38. Sērs. 39. Lira. 40. Traktieri.

Stateniski. 1. Kama. 2. Rikša. 3. Īrija. 4. Andi. 5. Šefs. 7. Alts. 9. Ruanda. 10. Operātors. 13. Saimnieks. 14. Salakas. 15. Latents. 17. Ezere. 18. Rajas. 19. Opera. 21. Amata. 24. Lotoss, 29. Eols. 31. Omāna. 32. Liste. 34. Lupa. 35. Sust. 36. Meli.

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

PAKALPOJUMI

Arhitekta pakalpojumi. Tālr.:
25936454

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

Izīrējam māju Gaņezera
krastā ar skaistu pludmali.
Mājai ir 3 guļamistabas un
var izguldināt 8 personas.
Īres maksa no 15. jūnija līdz
15. septembrim ir \$1,500.00
par nedēļu. Ieinteresētie var
zvanīt Inārai Blumbergs,
(847)832-0933,
e-pasts gblumb@aol.com

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojām nodokļu un citus
maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

Latviešiem piederošs uzņēmums
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrūnis +371 29420502
e-pasts gunita@amg-eksports.lv

Kolekcionārs pērk un pārdod BALTIJAS VALSTU PASTMARKAS.

Uldis Ozoliņš, P.O.Box 51, Rīga LV-1057, T: +371 26004055
e-pasts: countrylatvia@gmail.com

Latvijas un ASV
kopuzņēmums "Baltinami",
LV Reg Nr 40003640547,
piedāvā apsaimniekot vai
nopirkt Jūsu īpašumu
(daudzdzīvokļu namu vai
tā daļu) Latvijā. Zvaniet uz
845-462-3317 (NY).

Vēlos iegādāties Latvijas

AKCIJAS UN OBLIGĀCIJAS,

laika periodā no
1920.-1940.gadam.

karklina.maija@inbox.lv

PĀRDOD ZEMES GABALUS INDIVIDUĀLAI APBŪVEI

Rīgas rajona Sējas novada Murjānos,
netālu no Gaujas. Pārdošanā pieci blakus esoši zemes
gabali platībā no 2152 m² līdz 5741 m². Katrs zemes
gabals Zemesgrāmatā reģistrēts atsevišķi.
Cena 6 līdz 7 EUR kvadrātmetrā.

Kontakti: evalds.binders@inbox.lv
tālrūnis (+371) 29557639

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Saginavā svin 65. pavasari

OĻĢERTS SKOSTIŅŠ

Kādreiz Saginavas latviešu klubs latviešu sportistu aprindās bija pazīstams plašā apkārtnē. Saginavā ieradās latviešu bēgļi no Vācijas, jo šeit bija plašas darba iespējas autorūpniecībā un arī labas algas.

Daļa iebraucēju bija gados jauni cilvēki, līdz ar to arī sportot gribi. Saginavā notika daudz un dažādi sarīkojumi, ieskaitot koncertus un teātra izrādes.

Šogad 18. aprīlī Saginavas latviešu klubs savā kārtējā Pavasaļa sarīkojumā atzīmēja 65 gadu jubileju ar mūzikālu programmu. Šeit viesojās Armands Birkens no Čikāgas Piecīšiem. Armandu Birkeni ar publiku iepazīstināja kluba kasiere Ieva Hartwell un izteica viņam pateicību par to, ka viņš pieņēmis ielūgumu un ir gatavs mūs iepriecināt ar patīkamu programmu. Armands dziedāja galvenokārt kā savas, tā Alberta Legzdīņa komponētās dziesmas. Mūzikālais pavadījums bija Armanda paša gitara. Koncertam beidzoties, Armands izpelnījās klausītāju ovācijas. Sajūsma nemitējās, klausītāji prasīja piedevas vēl un vēl, līdz beidzot ar neviltotu pateicību ļāva dziedonim atvilkt elpu.

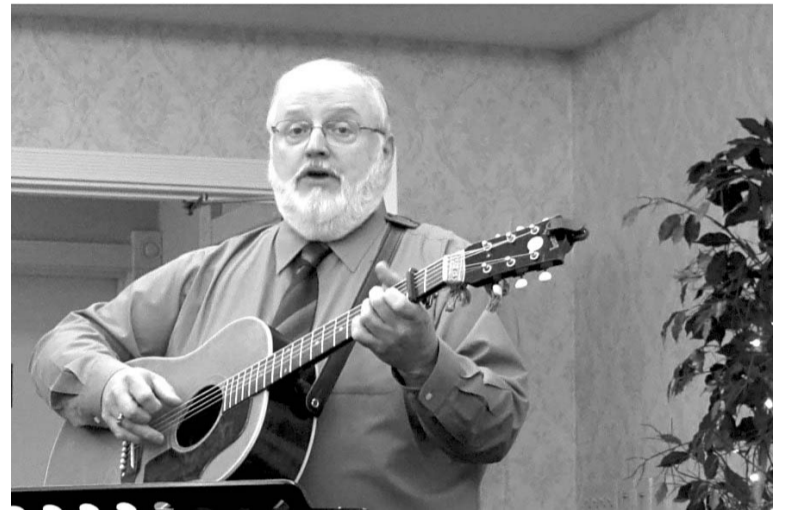
Koncertam sekoja vakariņas, un par piemērotu fona mūziku gādāja divi Jāņi: Skābardis un Dzirnīs. Latviešu mūzikas skaņu iepriecināti, sarīkojuma viesi pirkta loterijas biļetes un

pārbaudīja savu laimi. Tautieši loterijai bija saziēdojuši daudz mantu, un dažiem laime smaidīja ar plašu smaidu, devīgu roku un vezumu laimestu.

Kādreizējā godība, kad latvieši brauca uz Saginavu sportot un svinēt, laika tecējumā ir izgaisusi. Esam palikuši tikai

viņiem pateicīgi.

Pēc oficiālām izdarībām kādi 20 tautieši dziedāt gribēji sapulcējās ap vienu galdu un Armanda pavadībā nodevās dziedāšanai. Dziedāja gan tautasdziesmas, gan trimdā iemīļotās populārās melodijas. Saginavas latviešu kluba 65 gadu

Saginaviešus sajūsmināja dziedonis Armands Birkens

kādi 68 biedri, no kuriem mazāk nekā 20 aktīvi. Sabiedriskā rosība tomēr turpinās. Svinam Valsts svētkus, rīkojam kopīgu pavasaļa sagaidāšanu, rudenī Ruksīša mielastu, Ziemsvētkus sagaidām ar eglīti un tirdziņu. Ik pāris nedēļas sanākam kopā Trejpilsētu ansambli padziedāšanai. Mūsu sarīkojumus ik pa laikam pagodina arī tautieši no apkārtnējiem latviešu pagastiem, tas mūs iepriecina, un esam

jubileju varam uzskatīt par godam nosvinētu.

Tiktāl priecīgs notikušā atstājums, bet saginaviešiem priekšā stāv sāpīgs zaudējums: divi no darbīgākajiem sabiedrisko darbu veicējiem Leons un Zeltīte Gudrie, kuŗi savus spēkus un talantu ziedojuši gan klubam, gan draudzei, šinī pavasarī pārceļas uz Gaņezera apkārtni. Saginavieši to izjutīs kā milzīgu zaudējumu.

LATVIAN RELIEF FUND of AMERICA
AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārceļšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koža mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latviešu biedrības telpās (531 North 7th St)

2. jūnijā 11:00 pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un pārrunas par neseniem notikumiem. Dzimumdienu svinēšana pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti!

NUJORKA (NY)

Latvian Church Camp 231 Green Hill Rd, Elka Park, NY 12427

24. maijā 15:30 (pēc kapusvētkiem) Katskiļu nometnē **Nujorkas latviešu koris** aicina viesus ierasties uz **NLK Pavasara koncertu!** Aicinām bijušos dziedātājus kuplā skaitā atzīmēt koža **40. gada jubileju!** Koncertā piedalīsies koris **Teika** no Rigas; **Atbals** no Montreala; **Nujorkas latviešu koris**; solisti un kamerorķestris. Programmā **Bruno Skultes Daugava** un plaša izlase no tautasdziesmu apdarēm. Viesu diriģente **Agita Ikauniece**, goda diriģents **Andrejs Jansons**. Piedalīsies arī diriģenti **Māris Kristapsons**, **Andrejs Vītols**, **Daiga Galēja** un **Laura Padega Zamura**.

Ieeja \$25, studentiem \$10, bērniem līdz 13 g. v. ieeja brīva. Piedāvāsim atspirdzinājumus pie durvīm pirms koncerta plkst. 15:00. Pēc koncerta vakariņas ar iepriekšēju pieteikšanos līdz 20. maijam \$15, e-pasts: aijap@yahoo.com, tālr.: 516-319-9491. Sekos saviesīgs vakars.

PRIEDAINĒ (NJ)

23. jūnijā 16:00 „**Tradicionālie Jāņi Priedainē!**” Priekšnesumi sāksies 19:00 – ligošana, koncerts, ugunskurs, balle, bārs, tirdziņš, dažādi ēdieni. Dziesmas pie ugunsкура ar akordeonistu **Jāņa Studenta** mūzikālo pavadījumu. Latvijas dziedātājas **Samantas Tinas** koncerts. Par deju mūziku gādās Latvijas šlagermūzikas laureāti grupa „**Galaktika**”. Ieeja \$35, telts vieta \$20. Biedriem un pensionāriem \$30. Jauniešiem līdz 18 gadiem \$15. Bērniem līdz 15 gadiem ieeja brīva. Info: 732-610-8226

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125), www.seattletlatviancenter.com

23., 24. maijā Lielā talka Rietumkrasta latviešu izglītības centrā Šeltonā.

31. maijā 13:00 „**Trejdēkstis**” riko pavasara koncertu. Ieeja \$12, studentiem un pensionāriem \$10, ģimenei \$30.

ST. PĒTERSBERGA (FL)

23. jūnijā 17:00 Līgo vakara **Jāņu dienas ieligošana**. Lidzi jāņiem groziņi, pildīti ar šim vakaram piemērotiem labumiem. Jāņu bērņus ar sieru un pīrāgiem sagaidīs biedrības saimniece **Mārīte**, bet par

svētku alu gādās saimniecības vadītājs **Ivars**. Visi, kam patīk ligošana un sadziedāšanās, mīļi gaidīti! Ieejas ziedojums, sākot ar \$ 5.

St. Pēterburgas Latviešu biedrības namā (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713)

Bibliotēka vasarā – no aprīļa līdz oktobrim – būs slēgta.

VAŠINGTONA (DC)

Latvijas vēstniecības ASV izstāžu zālē (2304 Mass. Ave NW, Washington DC 20008)

Izstāde: **Laimons Eglītis** (1929-2007) „**Retrospekcija**.” Visi laipni gaidīti! Izstāde atvērta līdz **20. jūnijam** piektdienās (12:00-19:00) un sestdienās (12:00-17:00).

Latvijas vēstniecībā ASV (2306 Mass. Ave NW, Washington DC 20008)

30. maijā 10:00 notiks **novusa turnīrs „Vēstniecības kauss 2015”**. Interesentiem lūgums apstiprināt dalību līdz 28. maijam, sūtot e-pastu: valdis.bormanis@mfa.gov.lv, tālr.: 202-468-9854.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koža mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving Str, Brookline MA 02445). Visi dievk. notiek 11:00. **24. maijā** 11:00 Iesvētes dievk., māc. Dace Zusmane.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Info: www.detrudraudze.org. Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. **31. maijā** Trīsvienības svētku dievk., māc. Gundega Puidza.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050, e-pasts: makej@aol.com.

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA 90039). **31. maijā** 11:00 Trīsvienības svētku dievk., māc. Aivars Ozoliņš.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square,

PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. **24. maijā** dievk. **nenotiks** – *Memorial Day* nogale. **31. maijā** dievk. Pārrunas ar **Vilni Baumani** par viņa grāmatām. **7. jūnijā** angļu val. dievk. ar Sv. Vakarēdienu.

• **Kalamazū latv. apvienotā ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). **24. maijā** dievk. **nenotiek**. **27. maijā** 10:30 Bībeles stunda Kalamazū bazn. Māc. A. Graham. **31. maijā** 10:00 laju vadīts dievk. Kafija.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. **Bībeles** stundas 10:00 notiek katrā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zuševica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukeeudraudze.org

• **Mineapoles-St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407). **21. maijā** 11:00 Bībeles stunda. **24. maijā** 10:00 Vasarsvētku dievk. ar Sv.vak. Sadraudzība. **26. maijā** 19:00 Bībeles stunda. **31. maijā** 10:00 dievk. Sadraudzība. Iesvētes mācība. **7. jūnijā** 10:00 iesvētes dievk. ar Sv. vak. Sadraudzība.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **11. jūnijā** 13:00 Latv.centra pensionāru saiets. **14. jūnijā** 14:00 Latv.centra – Aizvesto piemiņas diena. **18. jūnijā** 19:00 Latv.centra valdes sēde. **20. jūnijā** Tērvetē Jāņu svinēšana.

• **Nubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ). Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **24. maijā** dievk. draudzē **nenotiek** – *Memorial Day* nogale. **31. maijā** 13:30 Īstbransvikā dievk. Trīsvienības svētki.

7. jūnijā 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **14. jūnijā** 13:30 Īstbransvikā 14. jūn. piemiņas dievk. ar dievg. **21. jūnijā** dievk. **nenotiek**. **28. jūnijā** 13:30 Īstbransvikā dievk.

• **Nujorkas latv. ev. lut. dr.:** Īstoranza (153 Glenwood Ave, East Orange NJ)

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY)

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY NY)

Morristovna *St. Mark Lutheran Church* (100 Harter Rd, Morristown, NJ)

Ņudžersija *Holy Trinity Lutheran Church* (70 River Rd, Montville, NJ)

Parsippany *St. Andrew Lutheran Church* (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ)

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY)

Springfilda *Holy Cross Lutheran Church* (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081) **24. maijā** 12:00 Kapu svētki Katskiļu Brāļu kapos (414 Bloomer Rd, Tannersville NY). **31. maijā** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Visi dievk. notiek sestdienās 12:00.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), tālr.: 636-631-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Visi dievk. notiek sestdienās 12:00.

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave NE Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattletlatvianchurch.org. **24. maijā** 10:30 Vasarsvētku dievk. ar dievg. **31. maijā** 10:30 laju vadīts dievk. Kalpos Linda Beiniķe un Jānis Šulcs. **7. jūnijā** 10:30 dievk. ar dievg. **14. jūnijā** 11:00 Aizvesto piemiņas diena. Dievk. piedalīsies koži no visām baltiešu kopienām Sietlā. Koncerts un pieņemšana nama zālē. Lūdzam atvest groziņus kopīgām galdam! **21. jūnijā** 11:00 Jāņu dienas dievk. Rietumkrasta latviešu izglītības centrā Šeltonā.

• **Sietlā dievk. nenotiks**. **28. jūnijā** 10:30 dievk. ar dievg.

• **St. Pēterburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Uzmanību – vasaras dievk. notiks biedrības namā 11:00!**

24. maijā 11:00 Bībeles stunda. **31. maijā** 11:00 Bībeles stunda. **5. jūnijā** 11:00 biedrības namā notiks draudzes valdes sēde. **7. jūnijā** dievk. **14. jūnijā** dievk. **21. jūnijā** Bībeles stunda. **28. jūnijā** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Gunta Reynolds, tālr.: 416-602-7176, e-pasts: vandze@hotmail.com. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org. Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Paža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Ināra Apine, tālr.: 703-790-0833, e-pasts: inarazaiga@yahoo.com **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķīši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. Iesvētes mācība. **24. maijā** Vasarsvētku Sv. vak. ēdiena dievk. Latviešu skolai **brīvdiena**. **28. maijā** 19:30 literārais vakars. **31. maijā** Trīsvienības svētku Sv. vak. dievk. Pie kafijas galda maija jubilaru sveikšana. **7. jūnijā** Latviešu skolas izlaidums.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **13. jūnijā** 12:00 Aizvesto piemiņas dienas dievk. kopā ar Mančesteras draudzi, diak. Indriķis Kaņeps.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco).

San Jose-Los Gatos (16548 Ferris Ave, Los Gatos). Oklande *Resurrection Luth. Church* (397 Euclid Ave, Oakland).

Burlingema, Labā Gana baznīca (301 Burlingame Ave). Saratoga (12635 Indio Ct, Saratoga, CA 95070).

Sakramento *Lutheran Church of the Cross* (4465 H Str, Sacramento).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās.

Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Mūžībā aizgājis

✠ KĀRLIS FREIMANIS

Dzimis 1920. gada 1. februārī Barnaulā, Krievijā,
miris 2015. gada 14. aprīlī North Carolina, USA

Mīlestība nekad nebeidzas

Mīļā piemiņā viņu paturēs
MEITAS INGRĪDA UN INESE
MAZBĒRNI SCOTT, JENNIFER UN JULIA
MAZMAZBĒRNI ALLISON, MARISSA, BEN UN ANDREW

Dieva mierā no mums šķirusies

✠ ANDA HIGGITT, dzim. ŠLESERS

Dzimusi 1944. gada 3. septembrī Überherrn, Vācijā,
mirusi 2015. gada 7. maijā Toronto, Kanadā

*Tikai kajām ir lemts
celties virs tumšās dzelmes,
kā pār sāpēm pacēlās
tavs gars.
(Astrīde Ivaska)*

Aizgājēju mīļi piemin
VĪRS TIMS
MEITA PATRĪCIJA UN ZNOTS STUARTS HOUGHTON
BRĀLIS JURIS AR PIEDERĪGAJIEM
ŠLESERU RADU SAIME LATVIJĀ UN PASAULĒ

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info arī materiāli,
veicot mērķa ziedojumus. Šis ir unikāls projekts, kuŗam
nav analoga pasaulē. Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi,
par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.
Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs,
ja ne mēs paši?!
Skatiet – www.nekropole.info!

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais

VICTOR IMANTS KIUSALS

Dzimis 1926. gada 6. jūlijā Rūjienā, Latvijā,
miris 2015. gada 3. aprīlī Arlington Hights, Iliņojā

*Zeme deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma.
Labi darbi, mīļi vārdi –
Tie palika šaisaulē.*

Sēro:
SIEVA AUSTRĀ
DĒLS DAINIS
MAZMEITIŅA JULIA
MĀSA GAIDA AR ĢIMENI
UN RADI ASV UN LATVIJĀ

Mūžībā ir aizgājusi mūsu mīļā filistre
“Dzintars” Čikāgas Vienības dibinātāja
ZINAĪDA STRODS
1930 – 2015

Piemiņā paturēs Latviešu Katoļu Studentu un
Akadēmiķu Apvienība “DZINTARS”

Dieva mierā aizgājusi
mūsu mīļā 53. coetus filistre
**BAIBA GOTCHEL,
dzim. VALULIS**

Dzimusi 1941. gada 14. jūnijā Rīgā,
mirusi 2015. gada 27. aprīlī Bryn Mawr, PA, ASV

Sērojot piemin
KORPORĀCIJA DAUGAVIETE

Mīļais vīrs un Papa

✠ HARIJS SPRUKTS, būvuzņēmējs

Dzimis 1939. gada 16. novembrī Madonā, Latvijā,
miris 2015. gada 12. maijā Northport, Ņujorkā

Viņu mīlestībā piemin
SIEVA HILDA
MEITA LIESMA
MAZMEITAS MICHELLE UN CORAL
UN ANITA AR ĢIMENĒM

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Rīgā ieradies Eiropas basketbola čempionu kauss

Uz Rīgu 19. maijā tika atvests Eiropas vīriešu basketbola čempionu kauss. Vērtīgā sporta trofeja pirms 2016. gada finālturnīra apceļos visas 24 dalībvalstis. Par godu 80 gadu jubilejai kopš Latvijas valstsvienības uzvaras pirmajās Eiropas meistarsacīkstēs Latvijai piešķirts gods atklāt čempionu kausa turneju. (Par 1935. gada turnīru rakstījām mūsu laikraksta 19. numurā)

Basketbola čempionu kauss

Kopš 1995. gada Eiropas čempioniem pasniegt zeltkaļa Gintera Šubela veidoto 16 kg smago bikera formas kausu, kas veidots no zelta un sudraba. Tā augšējā mala izgreznota ar 24 dārgakmeņiem – granātu, ametistu, achātu, malahītu, dzelteno kvarcu un kalnu kristallu.

Latviešu izcelsmes amerikāņu basketbolists **Endrū Smits** maija sākumā ieguvis Latvijas pilsoņa pasi, turklāt tiek apsvērtā viņa iekļaušana izlases kandidātu pulkā.

Endrū Smits (tumšajā formā)

Floridā dzimušais 22 gadus vecais basketbolists šobrīd pārstāv Nacionālās kolledžu sporta asociācijas (NCAA) pirmās līgas komandu *Liberty Flames*, kas spēlē Virdžīnijā bazētās Brīvības universitātes paspārnē. Šosezon spēka uzbrucējs Smits izcēlies ar caurmērā gūtiem 9,6 punktiem un 7,6 atlēkušajām bumbām. Par šo spēlētāju informēts ir arī Latvijas izlases galvenais treneris Ainars Bagatskis.

2015
ICE HOCKEY
WORLD
CHAMPIONSHIP
CZECH REPUBLIC
Prague - Ostrava

Pasaules meistarsacīkstēs hokejā

Latvijas hokejisti saglabā vietu augstākajā līgā Latvija- Francija 2:3 (1:0, 1:0, 0:2, 0:0, 0:1). Pasaules meistarsacīkšu nobeigums Latvijas hokeja izlasei Prāgā izvērsās dramatisks. Mūsu hokejisti, tāpat arī frančiem un austriešiem bija jācīnās par vietas saglabāšanu augstākajā līgā. Labākā situācijā atradās Austrijas hokejisti, jo viņi iepriekš pārspēja vāciešus un bija

vienu punktu priekšā Latvijai un divus – Francijai. Latvijas vienība pret frančiem izvirzījās vadībā (vārtus guva Daugaviņš un Galviņš), bet pretinieki svaru kausus līdzsvaroja, un pamatlaikā rezultāts bija neizšķirts – 2:2. Latvija nebija tālu no izkrišanas, kad pamatlaika pēdējā minūtē rupju kļūdu uz zilās līnijas pieļāva aizsargs Kristaps Sotnieks, pēc kā ripu ieguva Derozjē un aizslidoja viens pret vienu ar Masaļski, taču pieredzējušais Latvijas vārtsargs ripu spēja notvert.

Izšķirīgs mirklis Latvijas – Francijas spēlē: Masaļskis atvaira Derozjē metienu izgājienā viens pret vienu

“Man tobrīd uz pāris sekundēm apstājās sirds,” atzinās izlases kapteinis Kaspars Daugaviņš. “Spēlējām pacietīgi, sagaidot savas iespējas. Iekrita divi “goli” vairākumā, bet bija vēl momenti. Trešajā periodā jau baltas pelītes skrēja gar acīm, jo mums spēlēja pieci aizsargi un trīs uzbrucēju maiņas, turklāt tā tomēr bija jau septītā spēle turnīrā. Savukārt frančiem turnīra tabulā situācija dega, tāpēc pretinieki skrēja uz 120 procentiem. Pēc pamatlaika beigām pateicu Edgaram paldies, ka neesam B grupā. Mums bija laba komanda, kas parādīja raksturu brīžos, kad tas visvairāk nepieciešams – krita zem ripām un pierādīja, ka varbūt nebijām meistarīgākā komanda, tomēr spēlējām labu hokeju, izcīnot to, ko nepieciešams izcīnīt. Pieredze nāk klāt ar katru gadu un ceru, ka nākamajā gadā būs labāk”.

Pēcspēles soda metienu „bulīšu” izpildē veiksmīgāki bija franči, bet iegūtais punkts nodrošināja Latvijas vienībai palikšanu PM A grupā. Nobeigumā Latvijai, Francijai un Austrijai bija pa pieciem punktiem. Papildu rādītāji sliktāki bija Austrijas hokejistiem..

A grupas nobeiguma tabula. Uzvaras, zaudējumi, iegūtie un zaudētie vārti, punkti.

1. Kanada	7-0	49:14	21
2. Zviedrija	6-1	34:19	16
3. Čehija	5-2	27:18	15
4. Šveice	2-5	12:18	10
5. Vācija	2-5	11:24	7

6. Francija 2-5 13:20 5
7. Latvija 2-5 11:25 5
8. Austrija 2-5 10:29 5

Pasaules 79. meistarsacīkstēs hokejā Latvijas vienība ierindota 13. vietā. Tas ir atkārtots sliktākais rezultāts PM. Iepriekš 13. vietas iegūtas 2001. gadā Haraldā Vasiljeva un divreiz – 2007. un 2011. gadā Oļega Znaroka vadībā. Augstākais sasniegums PČ Latvijas izlasei ir trīsreiz septītā vieta, ko 1997. gadā spēja Leonida Beresņeva vadītā komanda, 2004. gadā Kurta Linstrēma un 2009. gadā Znaroka vadītā komanda.

Pirmās četras grupas vienības piedalījās izslēgšanas spēlēs. Ceturtdaļfināla rezultāti: ASV – Šveice 3:1, Kanada – Baltkrievija 9:0, Krievija – Zviedrija 5:3, Čehija – Somija 5:3. Pusfināls: Kanada – Čehija 2:0, Krievija – ASV 4:0. Sacensībā par 3. vietu ASV hokejisti ar 3:0 pārspēja Čehijas vienību. Finālciņā jau kuŗo reizi tikās Kanadas un Krievijas komandas. Negaidīti pārliecinoši ar 6:1 uzvarēja kanadieši un kļuva par pasaules čempioniem

Latvijas hokeja izlasei 2018. gada Ziemas olimpisko spēļu kvalifikācijā nāksies sacensties ar Vācijas un Austrijas valstsvienību. Olimpisko spēļu hokeja turnīrā automātiski iekļūs Starptautiskās hokeja federācijas (IIHF) ranga astoņas labākās komandas un Dienvidkorejas izlase, bet atlikušās trīs vietas ieņems kvalifikācijas turnīra uzvarētājas. Turnīrs notiks nākamgad no 1. līdz 4. septembrim Rīgā.

Dažas PM atziņas un sikumi

• PM grupu turnīrā starp labākajiem vārtu guvējiem un veiksmīgākajiem piespēlētājiem atrodami Latvijas izlases uzbrucēji **Kaspars Daugaviņš** un **Lauris Dārziņš**. Daugaviņš septiņās grupu turnīra spēlēs izcēlās ar pieciem gūtiem vārtiem, kas dod dalītu ceturto vietu ar vēl pieciem uzbrucējiem. Savukārt Dārziņš septiņās spēlēs izdarīja septiņas rezultatīvas piespēles, kas šajā rādītājā viņam dod dalītu ceturto vietu. Tikpat daudz piespēļu izdarīja vēl seši hokejisti.

• Latvijas Hokeja federācijas prezidenta Kirova Lipmana ieskatā dažiem mūsu hokejistiem pietrūkst patriotisma. Ja komandā būtu Karsums Girgensons un Kēniņš, mēs garantēti iekļūtu ceturtdaļfinālā.

• Hokeja vēsturnieki „izrakuši” interesantu faktu par 1935. gada

Pasaules meistarsacīkstēm, kad Latvijas vienība aizvadījusi piecas spēles. Tad iegūti 11, zaudēti 25 vārti, un vieta arī tāda pati kā šogad – 13. (!).

• Pēc mūsu hokejistu pēdējās spēles PM pie Kirova Lipmana griezušies spēlētāji, ar lūgumu, ja iespējams, atstāt Aleksandru Beļavski vienības galvenā trenera amatā. “Esmu gatavs to darīt, ja spēlētāji ir apmierināti,” atbildējis Lipmans.

• Kad Latvijas – Francijas spēlē Derozjē izgāja viens pret Masaļski, Aleksandrs Beļavskis, kā pats sacīja, esot aizvēris acis un gaidījis skatītāju reakciju...

Rīgas maratonā startēja rekordskaitis dalībnieku – 25 931

25. Rīgas maratonam 18. maijā 42,195 km garaļai distancei bija reģistrējušies 1699, pusmaratonam – 4275, 10 km distancei – 6570, 5 km distancei – 13 387 skrējēji. Latvijas labākajam gaŗo distanču skrējējam **Valērijam Žolnerovičam** pietrūka sešas sekundes, lai *Latttelecom* Rīgas maratonā labotu sev piederošo valsts rekordu. Viņš distanci veica divās stundās, 14 minūtēs un 39 sekundēs, izcīnot **sesto** vietu. **Kristaps Bērziņš** un **Māris Ābele** finišēja attiecīgi 13. un 14. pozīcijā, Uzvarēja Etiopijas sportisti Haile Bekuma – 2.12:28 un Bejene Soboka – 2.12:51, trešajā vietā ierindojās kenijietis Dankans Koečs.

Dāmu konkurencē no Latvijas sportistēm labākā bija **Kitija Valtere**, kuŗa distanci pabeidza gandrīz divas minūtes pirms trīs stundu robežas pārsniegšanas. Goda pjedestālu sadalīja divas etiopietes un viena kenijiete.

Jeļena Prokopčuka

Pusmaratona distancē ceturto gadu pēc kārtas triumfēja **Jeļena Prokopčuka**, konkurentēm nedo-

dot nekādas cerības – 1.13:24,8. Otro vietu izcīnīja lietuviete Rasa Drazdauskaite (1.16:31,8), trešā bija cita Latvijas skrējēja **Karīna Helmane** (1.24:14,3)

Vīru konkurencē 21 km gaŗo distanci uzvarētājs Jānis Girgensons veica stundā, sešās minūtēs un 20,630 sekundēs. Otro vietu, atpaliekot par vairāk nekā trim minūtēm, izcīnīja baltkrievs Andrejs Hrečņijs (1.09:24,8), trešais bija Krievijas sportists Jurijs Vinogradovs – 1.11:19,6).

Jānis Girgensons

Prokopčukas turpmākie plāni

Latvijas titulētākā gaŗo distanču skrējēja Jeļena Prokopčuka pēc Rīgas maratonā izcīnītās uzvaras pusmaratona distancē turpinās nopietni gatavoties startam 6. jūnijā Itālijā Eiropas kausa sacensībās, kur viņa cīnīsies par kvalifikācijas normatīva sasniegšanu 10 000 metros dalībai Pasaules meistarsacīkstēs (PM) un Riodežaneiro Olimpiskajās spēlēs. Lai augustā PM varētu startēt 10 000 metru distancē, jāsasniegt kvalifikācijas rezultāts, kas ir labāks par 32 minūtēm. Prokopčuka intervijā Latvijai Radio atzina, ka tas ir augsta līmeņa rezultāts, ko būtu problēmātiski sasniegt kādās sacensībās mājās bez pienācīgas konkurences.

72 gadus vecais rīdzinieks Georgs Jermolajevs **Ņujorkā** noskrējis 817,547 kilometrus (508 jūdzes) 10 diennakšu skrējienā *Self-Transcendence*, kas vienas jūdzes apli notika 20. reizi.

Georgs Jermolajevs

Jermolajevs 29. aprīlī finišēja pēc norīkotiem 508 apliem un ierindojās 14. vietā, kaut arī vēl pirmspēdējā dienā atradās labāko desmitniekā.

20 dāmu konkurencē 10. vietu izcīnīja **Gundega Gaile** (38), noskrienot 766,048 km (476 apli), savukārt **Ieva Kurzemiece** (50) pieveica 671,096 km (417 apli) un ierindojās 18. vietā.

Toma Skujiņa fantastiskā uzvara Kalifornijā

Pēdējos gados vienu no skaļākajiem panākumiem Latvijas šosejas riteņbraukšanā guvis Toms Skujiņš (*Hincapie Racing Team*), izcīnīdams solo uzvaru prestižajā *Tour of California* velobrauciena kalnainajā 169,8 km posmā.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS

ANA novusa turnīrs *Best of the Best* notiks Sandiego 30. maijā. Turnīra beigās reģistrētiem spēlētājiem būs iespēja laimēt loterijas balvas. Reģistrācijas maksa \$15, tajā ieskaitīti našķi, kārumi un omulīga atmosfāira. Nāc un spēlē novusu Sandiego! Reģistrēšanās līdz 15. maijam pie Jāņa Legzdiņa, tālr. 619-851-2358.